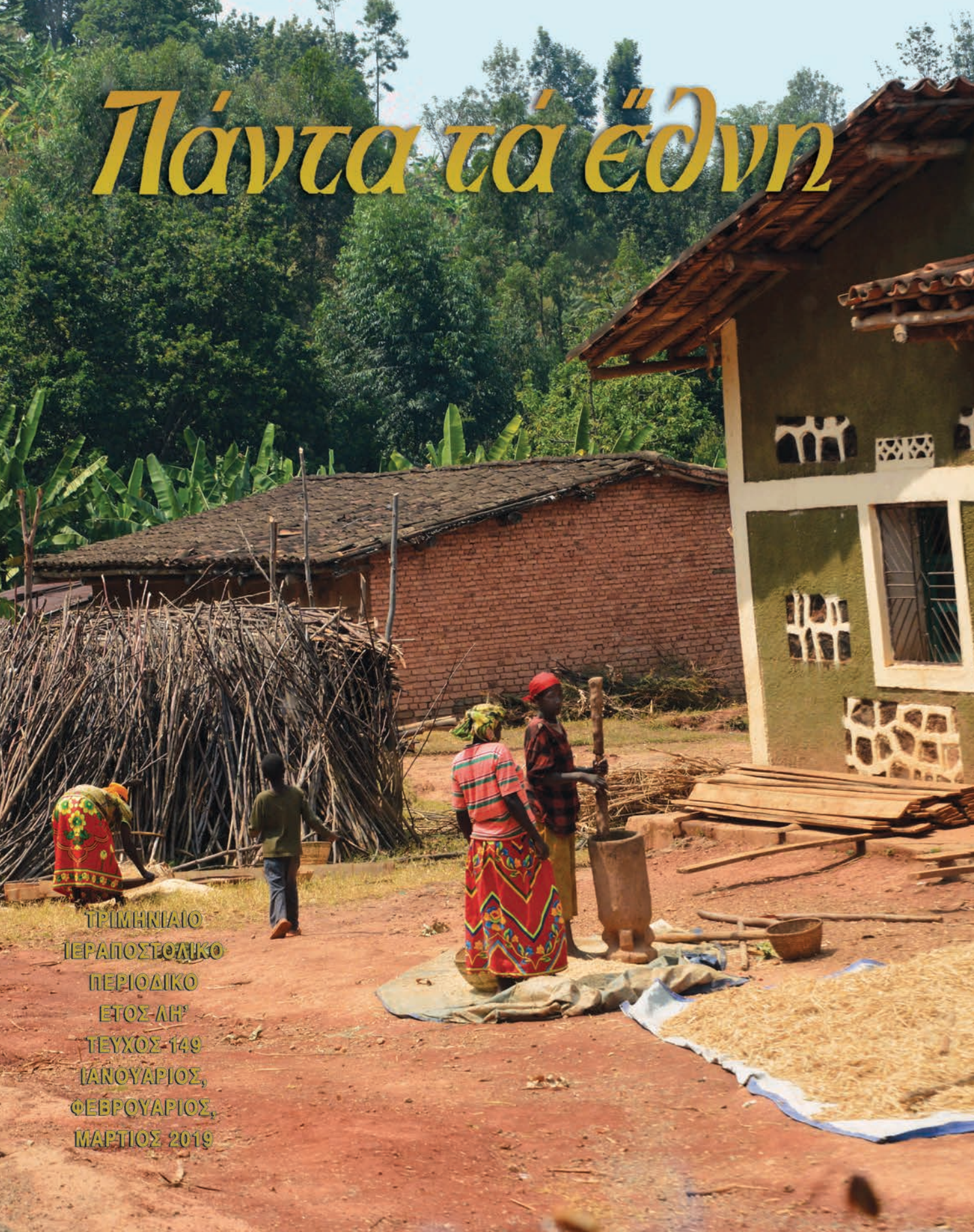

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΤΕΡΑΠΟΣΤΕΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΔΗ'
ΤΕΥΧΟΣ 149
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ,
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ,
ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

Ὁ Μακαριστός Ἐπίσκοπος Κισούμου κυρός Ἀθανάσιος (κατά κόσμον Amos Masaba Akunda), γεννήθηκε στήν Δυτική Κένυα τό ἔτος 1971. Ἦταν τό μεγαλύτερο ἀπό τά ἑξι παιδιά τῆς οἰκογένειας. Ὁ πατέρας του Joseph, σπούδασε καί ἐκεῖνος τήν ἱερή ἐπιστήμη στή Θεολογική Ἀκαδημία τοῦ Ἁγίου Τύχωνος.

Ἐγινε Ὁρθόδοξος σέ ἡλικία ὀκτώ ἐτῶν, ὅταν οἱ γονεῖς του μεταστράφηκαν στήν Ὁρθόδοξη πίστη. Ὁλοκλήρωσε τή Δευτεροβάθμια Ἐκπαίδευση στήν Πατριαρχική Σχολή τῆς Κένυας «Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος ὁ Γ'». Ἀκολουθῶς σπούδασε Θεολογία στήν Θεολογική Σχολή τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στό Μπρούκλιν. ἔλαβε δίπλωμα μεταπτυχιακῶν σπουδῶν στήν προαναφερθεῖσα Σχολή καί συνέχισε μέ τήν ὑποβολή διδακτορικῆς διατριβῆς στό Πανεπιστήμιο Unisa τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς. ἔλαβε, ἐπίσης, πτυχίο Διαχείρισης Ἐκπαίδευσης ἀπό τό India Institute of Management καί πιστοποιητικό ἰκανότητας διδασκαλίας τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας ἀπό τό Cambridge Institute of English στή Βοστώνη.

Ὦντας ἀκόμη νεαρός λαϊκός, διδάχθηκε Ἀφρικανική Λογοτεχνία, Ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ, Κοινωνιολογία καί Ἠθική στά Λύκεια Ebukhaya καί Ebusiloli, καθῶς καί στό Ὁρθόδοξο Λύκειο Ngoro στήν Κένυα. Ἐργάσθηκε φιλότιμα ὡς ὑπεύθυνος Κατηχητῆς στή Δυτική Κένυα καί ὡς γραμματέας τοῦ Γραφείου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Κένυας (νῦν Ναῖρόμπι) κ. Μακαρίου. Χειροτονήθηκε Διάκονος στίς 12 Ἀπριλίου 1998 καί Πρεσβύτερος στίς 25 Ἰουλίου 2002, ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε κ. Σεραφεῖμ (τότε Μητροπολίτη Ἰωαννουπόλεως).

Στή Νότια Ἀφρική ὑπηρέτησε ὡς κληρικός ἱεραπόστολος καί βοήθησε στή δημιουργία καί λειτουργία ὑπερφυλετικῶν Ὁρθόδοξων ἐνοριῶν. Ὑπηρέτησε, ἐπίσης, ὡς Ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ στό Soshanguve καί στόν Ἱερό Ναό τῶν

Ἁγίων Νικολάου, Ραφαήλ καί Εἰρήνης στό Yeoville τοῦ Γιοχάνεσμπουργκ. Ταυτόχρονα ὑπηρέτησε ὡς Διευθυντής καί Καθηγητής τῶν Ἐκπαιδευτηρίων «Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Πέτρος ὁ Ζ'».

Ἀργότερα ἀνέλαβε καθήκοντα Ἐφημερίου στό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου Κασάτκιν (2009-2015). Κατεῖχε διάφορες θέσεις ὑπευθύνου καί συντονιστῆ ἱεραποστολικῶν δράσεων στή Νότια Ἀφρική κατά τά ἔτη 2003 ἕως 2015. Ἀπό τό 2010 ἕως 2015 ἐκπροσωποῦσε τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρο Β' στό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν καί στό Παναφρικανικό Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν.

Τόν Μάιο τοῦ 2015 ὁ Πατριάρχης ζήτησε ἀπό τόν π. Ἀθανάσιο, μετά ἀπό 13 χρόνια πηλούςας ἱεραποστολικῆς δράσης, νά ἀφήσει τή Νότια Ἀφρική καί νά ἐπιστρέψει στήν ἰδιαίτερη πατρίδα του, μέ σκοπό νά ὑπηρετήσῃ στήν Πατριαρχική Σχολή τῆς Κένυας. Διορίσθηκε Ὑπεύθυνος τῆς Ἱεραποστολῆς καί Καθηγητής Πολιτιστικῆς Ἀνθρωπολογίας, Πατρολο-

γίας καί Τελετουργικῆς. Στίς 24 Νοεμβρίου 2015 ἐκλήχθηκε ἀπό τήν Ἀγία καί Ἱερά Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς νεοσυσταθείσας Ἐπισκοπῆς Κισούμου καί Δυτικῆς Κένυας καί ἡ χειροτονία του πραγματοποιήθηκε στίς 6 Δεκεμβρίου 2015. Τά τελευταῖα τρία χρόνια τῆς ζωῆς του, τά πέρασε καταβάλλοντας ὑπεράνθρωπες προσπάθειες προκειμένου νά ἀναπτύξῃ ἕνα τεράστιο ἔργο, μέ κύριο σκοπό του νά ὀργανώσῃ τήν ἐκκλησιαστική του ἐπαρχία καί νά θέσῃ τίς βάσεις γιά τήν εὐρυθμὴ καί ὁμαλὴ τῆς λειτουργία.

Μετά ἀπό βραχεῖα ἀσθένεια, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ στίς 4 Ἰανουαρίου 2019 καί σέ ἡλικία μόλις 47 ἐτῶν. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του!

Ἐπιμέλεια Γ.Ε.Ι.

Ἐπίσκοπος Κισούμου καί Δυτικῆς Κένυας κυρός Ἀθανάσιος 1971 – 2019

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Εισήγηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη
Κινσάσας κ. Νικηφόρου στην τακτική Συνεδρίαση
της 'Ιερᾶς Συνόδου του Πατριαρχείου 'Αλεξαν-
δρείας (26 ἔως 29 Νοεμβρίου 2018).

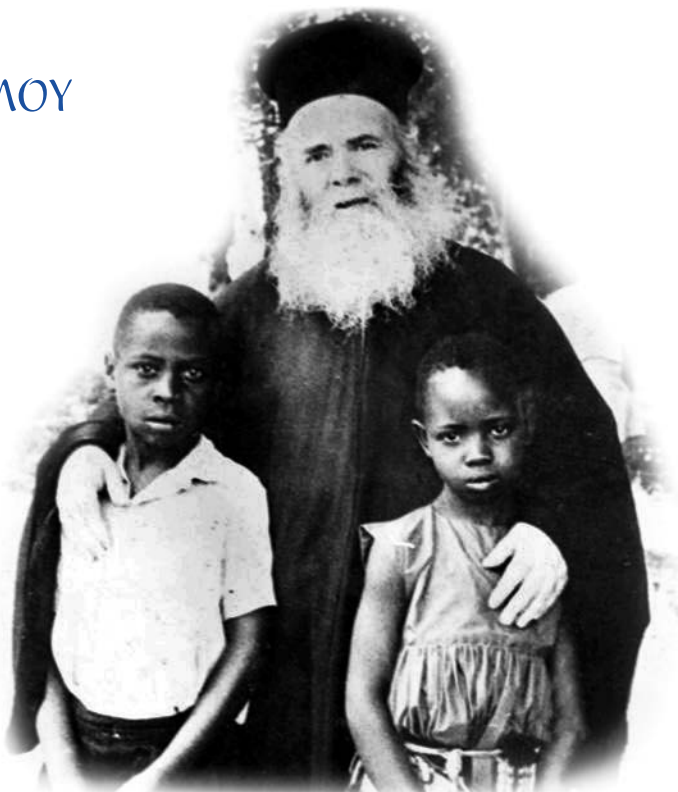
ΜΕΡΟΣ Α΄

Μακαριώτατε, ἀγαπητοί ἀδελφοί,

Ἡ προσφορά τοῦ π. Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου στήν ιεραποστολική προσπάθεια τοῦ Πατριαρχείου μας εἶναι σημαντική. Βέβαια ἀπό ὀρισμένους κύκλους ἐσκεμμένα ἢ ἀθέλητα ἐγίνε προσπάθεια νά μειωθεῖ, νά καλυφθεῖ ἢ νά ξεχασθεῖ τό ἔργο τοῦ «Παπαφλέσσα» τῆς Ἱεραποστολῆς Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου καί νά ἀγνοηθεῖ καί ἡ ιεραποστολική προσφορά τοῦ Ἀρχιμ. π. Νικοδήμου Σαρίκα. Καί οἱ δύο διακόνησαν κάτω ἀπό τήν ὑπακοή στό Πατριαρχεῖο καί ὑπό τίς εὐλογίες του.

Ὁ π. Χρυσόστομος ξεκίνησε γιά τήν Ἀφρική ἀφοῦ προηγουμένως πῆγε στήν Ἀλεξάνδρεια καί ζήτησε τήν εὐλογία τοῦ Πατριάρχου Χριστοφόρου. Ὅσοι τόν γνωρίσαμε ἢ εἶχαμε ἐπικοινωνία μαζί του μᾶς ὁδηγοῦσε στήν ὑπακοή στήν Ἐκκλησία, στόν ἐπίσκοπο καί ὅτι μόνον μέ τήν εὐλογία του νά ἐργασθοῦμε καί νά διακονήσουμε. Τόνιζε σέ ἕνα γράμμα του πρὸς τόν π. Ἰωάννη Ἀθανασιάδη: «Ὅπως σᾶς εἶναι γνωστόν, ἡ πρώτη ἐστία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς ὑπήχθη ἤδη ἐν Οὐγκάντα τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς ὑπό τήν εὐλογίαν τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί τήν πνευματικήν ἀρχηγίαν τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Εἰρηνουπόλεως κ.κ. Νικολάου, τοῦ ὁποίου σᾶς διαβιβάζω τὰς εὐχάς»¹.

Ὁ π. Χρυσόστομος γεννήθηκε τό 1903 στό Βασιλίτσιο Μεσσηνίας. Εἶχε μεγάλη ἀγάπη στά γράμματα

ἀλλὰ λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ πατέρα του δέν μπόρεσε νά συνεχίσει τό σχολεῖο καί διέκοψε στήν 4^η Δημοτικοῦ.

Σέ ἡλικία 16 ἐτῶν τό 1918, δηλαδή ἑκατό χρόνια πρὶν, πῆγε νά μονάσει στό Μοναστήρι τῆς Κορώνης καί στή συνέχεια στό ἀσκητήριο τοῦ Παναγουλάκη. Ὅταν τὰ ἀδέλφια του τό ἔμαθαν καί ἤρθαν νά τόν πάρουν, δέν δέχθηκε νά τοὺς ἀκολουθήσει καί τοὺς εἶπε: «τώρα πλέον εὐρῆκα αὐτό πού ποθοῦσε ἡ ψυχή μου, τήν μελέτη καί τήν προσευχή»².

Τήν 4^η Μαΐου τοῦ 1926 χειροτονήθηκε διάκονος καί κατόπιν ιερομόναχος ἀπό τόν Μητροπολίτη Μεσσηνίας Μελέτιο καί ἀπό Χρῆστος ἔλαβε τό ὄνομα Χρυσόστομος. Ἐν συνεχείᾳ διορίζεται ἡγούμενος στήν Ἱ. Μονή Γαρδικίου. Μαζί του πῆρε καί τή μητέρα του Σταυρούλα, τήν ὁποία ἔκρινε μοναχή δίδοντας της τό ὄνομα Σεβαστιανή. Σύντομα μετετέθη στή Μονή τῆς Χρυσοκεληλαρίας καί τότε ἔλαβε τό ἀποδυτήριο τοῦ Δημοτικοῦ «ὡς κατ' οἶκον διδασκθεῖς». Τό

στοιῆς, Θεσσαλονίκη 1974, σελ.13. Ἐφεξῆς Α.Χ.Π.

2. Αἰδ. ἱερέως Νικολάου Χριστοπούλου, Ἐκτενὴς Βιογραφία Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου, Α.Χ.Π., σελ. 44.

1938 ἀνῆλθε στό θρόνο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ὁ Χρυσάνθος, ὁ ὁποῖος τόν κάλεσε στήν Ἀθήνα καί τόν ἐνέγραψε στό μοναχολόγιο τῆς Μονῆς Πετράκη. Κατόπιν τόν διόρισε ἡγούμενο στήν Ἱερά Μονή Φανερωμένης Σαλαμίνος.

Μέ τήν ἔναρξη τῆς Γερμανικῆς κατοχῆς καί τήν ἐκλογή ὡς Μητροπολίτη Ἑδέσσης τοῦ Παντελεήμονος Παπαγεωργίου πηγαίνει τό 1941 νά ὑπηρετήσῃ κοντά του στήν Ἑδεσσα³. Διορίσθηκε Πρωτοσύγκελλος καί διακόνησε στά δύσκολα χρόνια τῆς κατοχῆς. Γράφει περί αὐτοῦ ὁ Ἀρχιμ. Θεόκλητος Στράγκας: «*Εἰς τήν καιομένην ἐκείνην Ἑλληνικήν περιοχὴν εὗρον τόν ἀείμνηστον π. Χρυσόστομον Παπασαραντόπουλον ἐργαζόμενον μετὰ ἀξιοθαυμάστου δραστηριότητος καί αὐτοθυσίας ἱεραποστολικῆς. Παρά τὰς δυσμενεστάτας συνθήκας εἰς τό κεντρικόν αὐτό τμήμα τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας, ὁ πατήρ Χρυσόστομος περιώδευε ὅλα τὰ δεινοπαθοῦντα χωριά, ἅτινα ἐφοβέριζεν ἡ ΟΧΡΑΝΑ⁴, ὅπου ὡς ἱεροκῆρυξ καί λειτουργός καί κυρίως ὡς ἄριστος ἐξομολόγος ἐπετέλεσε πράγματι ἀξιόλογα ἐπιτεύγματα*»⁵. Κάτω ἀπό τοὺς καταρράκτες τῆς Ἑδέσσης ἔκτισε τό Μοναστήρι τῆς Ἀγίας Τριάδος. Στήν Ἑδεσσα συνεδέθη μέ τόν Ἀρχιμ. Χαρίτωνα Πνευματικάκη καί τόν Ἀθανάσιο Φραγκόπουλο, οἱ ὁποῖοι διακόνησαν ἐκεῖ ὡς ἱεροκῆρυκες.

Στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1950 τόν βρίσκουμε νά ὑπηρετεῖ εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς Νέας Κρήνης Θεσσαλονίκης. Ἐκεῖ ἐγνωρίσθη διά τῆς ἐξομολογήσεως μετὰ τοῦ ἀειμνήστου πατρός μου. Συνέβη τότε τό ἐξῆς γεγονός. Ἀπό λῆθος ἱατρικό ἐκοιμήθη ὁ κατὰ ἓνα χρόνο μεγαλύτερος ἀδελφός μου. Αὐτός ἦταν ὑγιέστατος, ἐνῶ ἐγώ τότε ἤμουν συνεχῶς ἄρρωστος. Ὁ πατέρας μου πῆγε τότε καί παραπονέθηκε στόν π. Χρυσόστομο: «Γιατί ὁ

Θεός δέν πῆρε τόν ἄρρωστο γιό μου καί πῆρε τόν ὑγιέστατο;». Καί ὁ π. Χρυσόστομος τοῦ ἀπήντησε: «*Ὁ Γιώργος θά γίνῃ ἱερεὺς*». Αὐτό πραγματοποιήθηκε μετὰ 20 ἔτη, τό 1971. Τοῦ εἶπε ἐπίσης γιά τήν πορεία τῆς ζωῆς μου, τά ὁποῖα καί αὐτά ἀργότερα ἔγιναν.

Ἀπό τήν Θεσσαλονίκη καταφεύγει πάλι στή Μονή Πετράκη, ὅπου τοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία σέ μεγάλην ἡλικία νά σπουδάσῃ στή Θεολογική Σχολή. Ἐκεῖ ὡς φοιτητής γνωρίζει τόν π. Θεόδωρο Νανγυάμα ἀπό τήν Οὐγκάντα. Εἶναι ἤδη 58 ἐτῶν. Πληροφορεῖται ἀπό αὐτόν γιά τήν ἱεραποστολή στήν Οὐγκάντα. Τότε ἀκούει τή φωνή τοῦ Θεοῦ καί ἀπαντᾷ. Γράφει σέ ἓνα ἀπό τά πρῶτα γράμματά του: «*Δέν μπορούσα νά κάμω ἀλλοιῶς. Ἡ φωνή τοῦ Ἀρχηγοῦ καί Δεσπότη ἡμῶν εἶναι ἐπιτακτική μέσα μου καί ἔπρεπε νά ὑπακούσω παρά τὰς διαμαρτυρίας πολλῶν ἀγαπητῶν*»⁶.

Μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ἐπίσκοπος Θεόδωρος Νανγιάμα: «*Ὅταν ἐπεσκέφθηκε ὁ πολὺς Σπάρτας τὰς Ἀθήνας τό 1959, τότε ὁ π. Χρυσόστομος ἐγίνε ἐξαλλος καί ἐτοιμάσθηκε νά πάη γιά τήν Ἀφρικήν. Δέν ἔχασε δέ τό θάρρος του ἂν καί πολλοί τόν ἀπεθάρρυναν λόγῳ τῆς ἡλικίας του καί διά τήν ὑγείαν του. Μερικοί δέν ἠρκέσθησαν νά τόν ἀποθαρρύνουν, ἀλλῆλ καί τόν ἐκοροΐδεψαν κι' ὅλας...*»⁷. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Θεόκλητος προσπάθησε νά τόν ἐμποδίσει: «*Εἶσαι μεγάλος καί ἄρρωστος, θά πεθάνεις ἐκεῖ*» καί ἔλαβε ἀπό τόν π. Χρυσόστομο τήν ἀπάντηση «*μνήματα ὑπάρχουν καί στήν Ἀφρική*»⁸.

Κατέφυγε στήν Πάτμο νά συμβουλευθεῖ τόν ἅγιον Ἀμφιλόχιο Μακρῆ. Ὅταν τοῦ ἀνέφερε καί ζήτησε τήν συμβουλή του, ἐκεῖνος τόν ἐνεθάρρυνε καί τοῦ εἶπε: «*Πόσον θά ἤθελα νά πῆγαῖνα ἐγώ εἰς Ἀφρικήν! Τό γῆρας καί ἡ ἀσθενεία μου μέ ἐμποδίζουν, θά εἶμαι βάρος καί δέν θ' ἀνταποκριθῶ εἰς τά καθήκοντά μου*.

Μακεδονίας στήν Βουλγαρία.

5. Ἀρχιμ. Θεοκλήτου Στράγκα, Ὁ Αὐταπαρνητής Ἱεραπόστολος εἰς τὰς καιομένας περιοχάς, Α.Χ.Π., σελ. 94.

6. Ἐπιστολή πρὸς π. Φώτιον ... Καμπάλα 14 Ἰουνίου 1960, Α.Χ.Π., σελ. 213.

7. Θεοφ. Ἐπισκόπου Ναυκράτιδος κ. Θεόδωρου Νανγιάμα, Ἀναμνήσεις ἀπὸ Οὐγκαντόν, Α.Χ.Π., σελ. 158.

8. Ἀρχιμ. Θεοδοσίου Λαμπροπούλου, Σύγχρονος Ἱεραπόστολος, Α.Χ.Π., σελ. 130.

3. Μοῦ διηγήθη ὁ Μητροπολίτης Παντελεήμων: «*Ἐνῶ ἐλειτουροῦσα καί ἤμουν στήν πρόθεση καί μνημόνευα ὀνόματα, ἀκούω πίσω μου μνήσθητι καί Χρυσόστομου ἱερομονάχου, γύρισα καί εἶδα τόν π. Χρυσόστομο. Ἰαφνιάσθηκα. Τόν ρώτησα πῶς βρέθηκες ἐδῶ, οἱ δρόμοι εἶναι κλειστοί καί ἐπικίνδυνοι καί μοῦ ἀπάντησε: μόλις ἔμαθα τήν ἐκλογή σου καί τήν τοποθέτησή σου δέν μπορούσα νά μείνω πίσω, ἦρθα νά ὑπηρετήσω κοντά σου*».

4. Βουλγαρική ὁργάνωση μέ σκοπό τήν προσάρτηση τῆς

Τί κρίμα πού ἐγήρασα! Σέ ζηλεύω π. Χρυσόστομε»⁹!

Τό Πάσχα τοῦ 1960 ἐπισκέφθηκε γιά προσκύνημα τοὺς Ἁγίους Τόπους. Ἀπὸ ἐκεῖ πῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια γιά νά συναντήσει τὸν Πατριάρχη Χριστοφόρο καὶ νά πάρει τὴν εὐλογία του γιά τὴν πραγματοποίηση τῆς ἀποφάσεώς του νά κατέβει στὴν Ἀνατολικὴ Ἀφρική. Ὁ Πατριάρχης τοῦ ἔδωσε τὴν εὐλογία καὶ μέ πρόσκληση τοῦ κ. Σούτη ἀπὸ τὴν Ἀρούσα, ταξίδεψε γιά τὴν Ἀρούσα, στὴν ὁποία ἔμεινε γιά ἓνα διάστημα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πῆγε στὴν Καμπάλα.

Ὁ Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως Νικόλαος τοῦ ἀνέθεσε τὴν Γενικὴ Γραμματεία τῆς Μητροπόλεως. Ὁ π. Χρυσόστομος γράφει σὲ γράμμα του: «*Εὐχεσθε λοιπόν καὶ προσεύχεσθε νά φανῶ εἰς κάποιον βαθμόν ἄξιος τῆς ἀποστολῆς –καὶ τῆς “Ἱεραποστολῆς” τῆς ὁποίας μοὶ ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Εἰρηνουπόλεως ἡ Γεν. Γραμματεία– καὶ νά προσφέρω κάτι πρὸς δόξαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του...*»¹⁰. Περὶ τῆς δράσεώς του εἰς τὴν Οὐγκάντα θά ἀφήσουμε τοὺς ἴδιους τοὺς Οὐγκαντέζους νά ὁμιλήσουν.

Γράφει ὁ π. Ὁβαδίας Μπασαγιακίταλο: «*Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος ὑπηρέτησε μέ εὐλάβειαν τὸν Θεὸν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀφρικὴν ἐπὶ πολλὰ ἔτη.*

Ὁ Χρυσόστομος δὲν ὑπῆρξε μισθωτὸς θρησκευτικὸς ἐργάτης, ἀλλ’ ἓνας ἐκ τῶν πλὴον ὑπομονητικῶν ἀπὸ ὅσους ἔχω ποτὲ συναντήσει, ἀπολύτως ἀφοσιωμένος, φιλοπονώτατος, πάντοτε ταπεινός, οὐδέποτε καταληφθεὶς ὑπὸ θυμοῦ, τό τονίζω, οὐδέποτε, ἀπολύτως παραδειγματικὸς διδάσκαλος καὶ φιλήνθρωπος.

Ἐθαύμαζα ὅλους τοὺς τρόπους του, μέ τοὺς ὁποίους ἐχειρίζετο τό ἅγιον ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ, πού τοῦ ἦτο ἐμπεισιστευμένον.

Οὐδέποτε εἶχε μεγάλην ιδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ποτέ δὲν κατελήφθη ἀπὸ φιλαργυρίαν.

Ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς πλὴον πεπειραμένους λειτουργοὺς τῶν ἱερῶν ἀκοιλουθιῶν.

Ἡμεῖς, συνεπῶς, οἱ Ἀφρικανοὶ Χριστιανοί, τὸν ἀγαπούσαμε πάρα πολὺ.

Ἐταξίδευσσε μαζί του, τὸσον εἰς τὴν Οὐγκάντα, ὅσον καὶ εἰς τὴν Κένυαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς. Εὐρισκόμην πάντοτε εἰς στενὴν ἐπαφὴν μαζί του. Δὲν ἄφηνε ἀχρησιμοποίητον οὔτε ἐλάχιστον ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον χρόνον του. Ποτέ δὲν εἶδα καὶ δὲν ἄκουσα νά καταχρᾶται τῆς καλῶσύνης οἰουδήποτε ἢ νά διαπληκτίζεται μέ κανέναν.

Κατὰ τὴν παραμονὴν του εἰς Οὐγκάντα καὶ Κένυαν, κατέβαλε πλήρεις προσπάθειάς νά μάθῃ τὰς γλώσσας Σουαχίλι καὶ Λουγκάντα καὶ τό κατώρθωσε. Τὰς ἔμαθε. Περισσότερον ἐξέμαθε τὴν Σουαχίλι, μέ τὴν ὁποίαν μπορούσε νά κηρύττῃ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ μετέφρασε μερικά ἱερὰ βιβλία εἰς αὐτήν.

Δυνάμεθα ἐλευθέρως νά εἶπω καὶ νά συμπεράνω, ὅτι ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος ἦταν ὁ πλὴον λαοφιλεὶς ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους ἡγέτας εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀφρικὴν.

Εἶθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νά τὸν ἀναπαύσῃ ἐν εὐλογίᾳ.

Αἰδ. Πρωτοπρ. Ὁβαδίας Κ. Μπασαγιακίταλο.

Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπίτροπος Οὐγκάντας

Ἰ. Ν. Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, Μπουγκόλο-Τζίνζα-Οὐγκάντα. Ἰούλιος 1973»¹¹.

Γράφει ὁ αἰδ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Εἰρναῖος Μαγκίμπι¹²: «*Ὁ Μακαρίτης ἀφίχθη εἰς τὴν Οὐγκάντα τό 1960, ἀφοῦ εἶχε συζητήσει ἐπὶ ὁλόκληρα τέσσαρα χρόνια τό θέμα αὐτό φοιτώντας μαζί μέ τὸν νῦν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Θεόδωρον εἰς τό Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, σπουδάζοντας τὴν Θεολογίαν. Ἀπὸ τότε ἀπεφάσισε νά εἰσέλθῃ καὶ νά ἀναλάβῃ τό ἱεραποστολικὸν ἔργον εἰς Ἀνατολικὴν Ἀφρικὴν.*

Ὁ Πατὴρ ἀγαποῦσε εἰλικρινῶς τὴν Ἱεραποστολήν, μέ ὅλην τὴν ψυχὴν του, καὶ ἀφοσίωσε τὴν ζωὴν του, πρὸς διάδοσιν τῆς Ἑλληνορθοδόξου Πίστεως καὶ τὸσον πολὺ ἐμπνευσμένος ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἔγινε τέλειος Ἱεραπόστολος. Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ποιμαντικῶν καθηκόντων του, ἀπεδείχθη πραγματικὰ ἱεραποστολικός.

Ἰδιαιτέρως ἐγὼ ἤμουνα στενός συνεργάτης τοῦ μακαριστοῦ, ἀπὸ τὸν καιρὸν ἢ μᾶλλον ἀπὸ τὴν πρῶ-

9. Ἀρχιμ. Παύλου Νικηταρά, Ποῦ βρῆκε τὴν δύναμιν ὁ Γέγων!, Α.Χ.Π., σελ.110.

10. Ἐπιστολὴ π. Χρ. Παπασαραντοπούλου εἰς π. Φώτιο, Κα-

μπάλα14-6-1960, Α.Χ.Π., σελ. 213.

11. Π. Ὁβαδίου Μπασαγιακίταλο, Ὁ πλὴον λαοφιλεὶς Ὁρθόδοξος, Α.Χ.Π., σελ.177.

την ἡμέραν ἀφίξεώς του εἰς Οὐγκάντα. Μαζί, μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἐδημιουργήσαμεν καί διωργανώσαμεν πολλὰ καί διάφορα πράγματα, προβλέποντες τήν φάσιν τῆς μελλούσης Ἱεραποστολῆς μας. Καί γενικῶς συνεργάσθημεν διά τήν θεμελίωσιν καί ἀνάπτυξιν καί καρποφόρον πρόοδον τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως εἰς τήν Οὐγκάντα.

Ὁρκίσθη νά ἐξυπηρετῇ τήν Ἱεραποστολήν ἐπὶ 10 ὁλόκληρα ἔτη καί μάλιστα τά συμπλήρωσεν μέ τόσην ἀγάπην, ὥστε ἐργαζόταν ἀκούραστα διά τήν διάδοσιν καί ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνορθοδόξου Διδασκαλίας.

Ὅταν ἦλθεν ὁ μακαρίτης, δέν εὗρθε παρὰ τό μικρόν διά οἶκον εἰς τόν λόφον τῆς ἐκκλησίας εἰς Ναμουγκόνα. Ἐνήργησεν ὁμως μέ τά προσωπικά του χρήματα καί οἰκοδόμησε τήν παροῦσαν οἰκίαν, τήν ὑφισταμένη σήμερον ὡς “Μοναστηράκι”. Κατ’ ἀρχάς ἐνοίκιασεν οἶκον ἔξω ἀπό οἰκόπεδον τῆς ἐκκλησίας. Ἐπειτα κατώκησεν εἰς τήν ἀτελείωτον οἰκοδομήν, μέ σκοπόν νά γλιυτώσῃ ἀπό τό ἐνοίκιον. Καί ὁ οἶκος (τό μοναστηράκι) εἶχε μόνον μίαν θύραν, δηλαδή ἐκλεισε μόνον ἓνα δωμάτιον, ὡσάν νά κοιμότανε εἰς ὑπαιθρον. Μετά ἓνα ὁλόκληρον χρόνον ἐτελείωσεν ὁ οἶκος μετά δυσκολίας.

Μέ ἀπόφασιν τοῦ μακαριστοῦ, περιωδεύσαμεν ὁλὴν τήν Ἀνατολικήν Ἀφρικήν, καί εἰς τὰς περιοδείας αὐτάς ἐνεβάθυνα καί ἐγώ πολὺ εἰς τὰ θρησκευτικά αἰσθήματα. Διότι ὅλῃς τίς φορές ὅπου περιωδεύσαμεν ἀνά τήν Ἀνατολικήν Ἀφρικήν, οὐδέποτε ἐφαίνετο ὅτι εἶναι ἀπογοστευμένος, διά ὁποιοδήποτε πρᾶγμα, ἀλλῆλα ἀπερίγραπτος ὑπομονή, ἐπιμονή καί ἐξαιρετική ἐγκράτεια ἦταν τά χαρίσματά του.

Ὁ μακαρίτης ἐνήργησε διά: νερόν, ἡλεκτρισμόν, βιβλιοθήκην, τυπογραφεῖον καί τά λοιπά. Ἡ ζωὴ του ἦτο παραδειγματική καί διδακτική. Ἡ Ἱεραποστολή μας ἔχει πολλήν μεγάλην ἀνάγκην ἀπό πολλοὺς ὅπως ὁ μακαρίτης Χρυσόστομος. Ἐγραφεν πολλὰς ἐπιστολάς εἰς ὅποιον ἤκουσε καί ἐγνώρισε ὀρθόδοξον εἰς ὅλον τόν κόσμον. Εἶχεν ἀρκετάς καί σαφεῖς γνώσεις εἰς τήν Ἀγγλικήν, Σουαχίλι, Γαλλικὴν καί μετέφρασε τήν θείαν Λειτουργίαν. Δηλαδή κατεῖχε καλά τήν Σουαχίλι.

Ὁ μακαρίτης μοῦ ἔγραψε μίαν ἐπιστολήν, τήν 24/12/72, εἰς τήν ὁποίαν μέ εἶχε καλέσει νά πάω νά τόν βοηθήσω εἰς τό Ζάϊρε ὅπου ἐγκαταστάθηκε ἐπὶ δύο χρόνια ψάχνοντας τά μαυράκια του. Μοῦ εἶχε ἐξηγήσει ὅτι εἶναι πολὺ κουρασμένος καί πῶς δέν ἤμποροῦσε πιά νά κάνῃ τήν δουλειά του ὅπως ἔπρεπε. Κατόπιν, εἰς τά τέλη τοῦ Δεκεμβρίου, ἤκούσαμεν ἔξαφνα ὅτι ἀπεβίωσεν.

Ὁ θάνατος τοῦ ἀγαπητοῦ μας Πατρός προξένησε μεγάλην λύπην εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Ἡ Ἀφρική ἔχασε ἓναν εὐσυνείδητον καί συνετόν ἐργάτην τοῦ Ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου.

Ἡ Οὐγκάντα ἔχει μεγάλην ἀνάγκην ἀπό πολλοὺς Χρυσοστόμους, οἱ ὅποιοι ἠμποροῦν νά διαδώσουν τήν Ἀγίαν Διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ. Πολλοὶ ἐκ τῶν πολιτισμένων Ἀφρικανικῶν λαῶν δέν ἔχουν ἀκούσει περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Διδασκαλίας. Τά μαυράκια τοῦ μακαρίτου Χρυσοστόμου ρωτοῦν πολλὰς φορές, ποῦ εὐρίσκεται καί διατί ἔφυγε ἀπό τήν Οὐγκάντα καί ἀπό τήν Κένυα. Αἱ καλαὶ καί διδακτικαὶ πράξεις φωνάζουν σήμερον εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς: Ἡ Πίστις χωρὶς ἔργα (πράξεις) νεκρά ἐστί.

Πατήρ Εἰρηνναῖος Μαγκίμπι

Πρωτοπρεσβύτερος – Πολύτεκνος, Γεωργός.

Ὁρθ. Ἰ. Ν. Ἀγίου Νικολάου – Καμπάλα (Ναμουγκόνα).

P.O. BOX 3970. UGANDA».

Τά Χριστούγεννα τοῦ 1963 ἐκδίδει πολυγραφημένο καί κυκλοφορεῖ τό «Δελτίον Πληροφοριῶν» ὡς ἔντυπο περιοδικό τῆς Μητροπόλεως Εἰρηνουπόλεως. Μέ αὐτό πληροφορεῖ τήν ἱεραποστολική προσπάθεια τῆς Μητροπόλεως καί δημοσιεύει ἱεραποστολικά ἄρθρα του μέ τά ὁποῖα ξεσηκώνει ψυχές καί δημιουργεῖ ἱεραποστολικὰς συνειδήσεις.

Στό πρῶτο τεῦχος δημοσιεύει τό Ψήφισμα¹³, τό ὁποῖον ὑπογράφουν ὁ π. Ρουβήμ Μουκάσσα Σπάρτα καί εἴκοσι κληρικοί καί λαϊκοὶ ἡγέται τῆς ὀνομασθείσης AFRICAN GREEK - ORTHODOX CHURCH OF UGANDA AND KENYA. Αὐτό ἀποτελεῖται ἀπό 5 ἄρθρα. Εἰς αὐτό οἱ ὑπογράφωντες ἐκφράζουν τήν ἐμμονήν τους εἰς τήν Ὁρθόδοξον πίστιν καί Ἐκκλη-

πολλοὺς Χρυσοστόμους, Α.Χ.Π., σελ.115.

13. Α.Χ.Π., σελ.16-17.

12. Π. Εἰρηνναίου Μαγκίμπι, Ἡ Οὐγκάντα ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ

σίαν, τήν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην καί υἱικήν ἀφοσίωσιν εἰς τό Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, τόν Πατριάρχην Χριστοφόρον καί τόν Μητροπολίτην Εἰρηνοπόλεως Νικόλαον. Τήν ἐπιθυμία τους νά ζοῦν σύμφωνα μέ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες καί τὰς Γενικὰς Ἐκκλησιαστικὰς Διατάξεις καί παρακαλοῦν τόν Μητροπολίτην διὰ «τὴν σύνταξιν Καταστατικοῦ Χάρτου καί Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τῶν ἐκάστοτε ἐνοριῶν, ὅστις ἐγκρινόμενος ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου κοινοποιηθῇ εἰς ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς πρὸς συμμόρφωσιν». Εἰς αὐτὸ ἀποδοκιμάζουν καί κάθε φυλετικὴν διάκρισιν.

Εἰς τὸ ἴδιο τεῦχος χαράζει τί εἶναι ἡ Ἱεραποστολή καί ποῖο εἶναι τὸ ἔργο της¹⁴.

Στὸ δεύτερο τεῦχος, μέ ἡμερομηνία 1 Ἀπριλίου 1964, τὸ ὁποῖο εἶναι ἓνα ἐγερτήριο σάλλισμα, καλεῖ εἰς βοήθεια ὄλους. Διευκρινίζει τί εἶναι «*ἱεραπόστολος*» καί τί εἶναι «*ἱεραποστολεὺς*» καί καλεῖ στήν δημιουργία ὁμάδων σέ κάθε τόπο καί πόλη, πού εὐρίσκονται Ὁρθόδοξοι πρὸς βοήθεια τῆς Ἱεραποστολῆς¹⁵. «Ὁ νεολογικὸς ὅρος "*ἱεραποστολεὺς*"», μᾶς ἐξηγεῖ, «σημαίνει τὸν εὐσεβεῖ χριστιανόν, ὅστις διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελησέως του δέν δύναται νά μεταβῇ εἰς ξένην χώραν ὡς *ἱεραπόστολος*. Ἐπειδὴ ὁμως ἔχει τὸν *ζῆλον* καί τὸν *διακαὴ πόθον* διὰ τοιαύτην ἐργασίαν, συνεισφέρει πᾶν ὅ,τι δύναται ἠθικῶς καί ὑλικῶς, διὰ νά ἐνισχύσῃ τὸ *ἱεραποστολικόν* ἔργον καί τοὺς ἀναλαμβάνοντας τοῦτο. Τοιοῦτοι λοιπὸν "*ἱεραποστολεῖς*" καλοῦνται νά γίνουν τὰ πλήθη τῶν εὐσεβῶν καί φιλοχρίστων πάσης χώρας, πόλεως, τάξεως, ἡλικίας καί φύλου καί νά σχηματίζουν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὁμίλους ἢ ὁμάδας...»¹⁶.

14. «Πλὴν ἱεραποστολή σημαίνει πρόσωπα ζῶντα καί κινούμενα, ἔχοντα ἀνάγκην συντηρήσεως καί εὐχεροῦς μετακινήσεως εἰς τὰ μακρινὰς αὐτὰς ἀποστάσεις.

Σημαίνει ἐγκαταστάσεις, γραφεῖα, τυπογραφεῖα, βιβλία καί ἔντυπα πρὸς διανομήν, βιβλιοθήκας, ἀναγνωστήρια, ἐντευκτήρια καί τὸν ὀπλισμὸν καί ἐξοπλισμὸν ὧν αὐτῶν μέ τὰ ἀναγκαζοῦντα ἐπιπλῆ, μηχανήματα καί ἐποπτικά μέσα, ἀκόμη καί μέσα πρὸς ἐκμάθησιν γλωσσῶν καί πολλὰ παρόμοια.

Σημαίνει δημιουργίαν κατὰ τόπους ἰθαγενῶν ἐνοριῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν ἐστιῶν μέ ἡγέτας ἰθαγενεῖς Κληρικούς, οἵτινες χρειάζονται ράσα, ἱερά ἄμφια, ἱερά σκεύη καί ὅλα τὰ εἶδη τῆς θείας λατρείας.

Ἦδη πρὶν ἓνα χρόνο τὰ πνευματικά του παιδιὰ στήν Θεσσαλονίκη δημιουργοῦν τὸν ἱεραποστολικὸν σύλλογον «Οἱ Φίλοι τῆς Οὐγκάντας». Ὁ σκοπὸς τοῦ συλλόγου εἶναι νά τὸν βοηθήσουν καί νά κάνουν γνωστὸν τὸ ἔργον του ἀλλὰ καί νά διαδώσουν τὸ πνεῦμα τῆς Ἱεραποστολῆς. Ἐκδίδουν καί περιοδικό μέ ἱεραποστολικὰς ἀνταποκρίσεις καί θέματα, ἐνῶ δημιουργοῦν τίς τακτικὰς συναντήσεις νέων μέ ἱεραποστολικά θέματα καί ἐνημερώσεις. Σέ αὐτὲς μεταξύ ἄλλων μετεῖχε καί ὁ Ἰωάννης Ἀσλανίδης, ὁ μετέπειτα π. Κοσμᾶς.

Ὁ π. Χρυσόστομος ἐργάζεται μέ πρόγραμμα καί στόχους. Τὴν πρώτη πενταετία 1960 - 1965 τὴν θεωρεῖ περίοδο προετοιμασίας. Γράφει γιὰ αὐτό: «*Ἡ διαρρεῦσα 5ετία αὕτη δέν δύναται νά θεωρηθῇ παρά μόνον ὡς προετοιμαστική. Τὸ ἔργον βεβαίως δέν ὑπέρβη καί εἰς ἐσωτερικὴν δρᾶσιν, ἥτις ἀπέδωκεν ὄχι ὀλίγας ὁμαδικὰς βαπτίσεις, χειροτονίας δεκάδων ἱερέων, οἰκοδομὰς καί βελτιώσεις ἰ. ἰδρυμάτων καί τὰ ὅμοια. Πλὴν κυρίως ἡ φροντίς μας ἐστράφη πρὸς τὰ ἔξω, ὥστε τὸ ἴδιον ἐκτεταμένον ἱεραποστολικὸν πεδὶον τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς νά καταστῇ γνωστὸν ὄχι μόνον εἰς τοὺς Πανέλληνας ἀνὰ τὸν κόσμον ὡς ἐγγύτερον καί ἀμέσως ἐνδιαφερομένους, ἀλλὰ καί εἰς ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους ἀσχέτως ἐθνικότητος. Ἡ πλευρά αὕτη τῆς ἐργασίας ἦτο καί εἶναι ἀκόμη ἴδιον ἀναγκαῖα, καθόσον ὅπως πολλὰκις ἐτονίσαμεν, χωρὶς τὴν ἐξωθεν παντοειδῆ ἐνίσχυσιν, τὸ ἔργον δέν δύναται νά προχωρήσῃ...*

Ἀπὸ 1^{ης} ἐρχομένου Ἰανουαρίου ἀρχίζει ἡ νέα 5ετία 1966-70. Καί εἶναι πλεόν καιρὸς νά στραφῶμεν κυρίως πρὸς τὸ ἐσωτερικόν»¹⁷.

Τὸ Αὐγουστον τοῦ 1967 ἰδρύει τὸ σεμινάριο στήν

Σημαίνει ἀκόμη διανομήν ἀναμνηστικῶν θρησκευτικῶν δώρων, οἷον μικρῶν σταυρῶν κ.λπ., μικρῶν φιλικῶν δώρων προπάντων εἰς τὰ παιδιά καί ἱματισμοῦ ἔστω παλαιοῦ εἰς τοὺς πτωχοτάτους τῶν προσηλῶν.

Ἀλλὰ καί μέ ὑγειονομικὴν πλευράν εἶναι ἀπαραίτητον νά συνοδεύεται ἡ Ἱεραποστολή. Ἡ παροχή στοιχειώδους ἱατρικῆς περιθάλψεως καί φαρμάκων ἔστω τῆς συνήθους χρήσεως εἶναι διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐδῶ κάτι τὸ θεῖον καί οὐρανόσταλτον, ὅπερ πρέπει πάντοτε ν' ἀκολουθῇ τὸν ἱεραπόστολον καί τὴν θρησκείαν». (ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ἀριθμ.1 Χριστούγεννα 1963, Α.Χ.Π., σ. 21.)

15. Α.Χ.Π., σελ. 24-25.

16. Α.Χ.Π., σελ. 25.

τοποθεσία Καγκίρα, 9 μίλια περίπου έξω από τήν Ναϊρόμπι. Ἐνεγράφησαν 28 ιεροσπουδαστές. Εἰς τόν ἁγιασμόν, ὁ ὁποῖος ἐτελέσθη ἀπό τόν π. Χρυσόστομο, παρέστησαν ὁ π. Α. Γαδούνας καί ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς πόλεως καί πολὺς κόσμος¹⁸.

«Τό Σεμινάριο, γράφει ὁ βοηθός του Κωσταντῖνος Βασιλόπουλος, ἦταν τό σπουδαιότερο πρᾶγμα γιά τήν ἱεραποστολή μας κατά τήν γνώμη τοῦ παπποῦ, μέ τήν πολλή του πείρα. Ἀγωνίσθηκε ὅσον δέν λήγεται νά τό δημιουργήσῃ, νά τό διατηρήσῃ καί νά τό ἀξιοποιήσῃ ὅσο γινόταν καλῦτερα»¹⁹.

Ἀναφέρει ὁ ἴδιος ὁ π. Χρυσόστομος: «Ἐλπίζομεν εἰς τόν Κύριον, ὅτι θά εὐλογήσῃ τήν προσπάθειαν καί ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ ἱεροῦ τούτου φυτωρίου θά συνεχισθῇ βελτιουμένη συνεχῶς καί ἀποδίδουσα τοὺς ἀναμενομένους καρπούς. Ἀλλῇ χρειάζονται ὁπωσδήποτε δύο ἢ τοὐλάχιστον ἓνα πρόσωπον ἑξωθεν, θεολογικῶς μορφωμένα»²⁰.

17. «ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ», ἀριθμ. 6, Α.Χ.Π., σελ. 29.

18. «ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ», ἀριθμ. 13, Α.Χ.Π., σελ. 30.

19. Κωνσ. Βασιλόπουλου, Ἀναλυτική Σκιαγραφία τῆς ἱεραποστολικῆς Πολιτείας τοῦ π. Χρυσόστομου, Α.Χ.Π., σελ. 153.

20. «ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ», ἀριθμ. 13, Α.Χ.Π., σελ. 31.

Θυρανοίξια Ἱεροῦ Ναοῦ στήν Ἀνατολική Τανζανία

Μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ καί τίς εὐχές τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρου Β', ἡ τοπική μας Ἐκκλησία ἀπέκτησε ἓνα ἀκόμη Ἱερό Θυσιαστήριο. Πρόκειται γιά τό Ναό τῆς Ἀγίας Τριάδος καί τῆς Ἀγίας Εἰρήνης στήν πόλη Μνυμί, τῆς ἐπαρχίας Μορογκόρο στήν Ἀνατολική Τανζανία. Οἱ ἀνάγκες γιά χώρους λατρείας, εἶναι πολὺ μεγάλες, λόγῳ τῆς εὐλογημένης ἱεραποστολικῆς καρποφο-

ρίας. Σήμερα περισσότερες ἀπό 17 ἐνορίες μας στεγάζονται ἀκόμη σέ ἀχυροκαλύβες.

Ὁ πανέμορφος Ἱερός Ναός τῆς Ἀγίας Τριάδος κτίσθηκε μέ πολλῆς δυσκολίας σέ μία καθαρά μουσουλμανική περιοχή, ἡ ὁποία εἶναι καί ἡ πλεόν φτωχική περιφέρεια τοῦ Μορογκόρο. Ἀπό πολὺ νωρίς τό πρωί τῆς Κυριακῆς, ἄρχισαν νά καταφθάνουν σέ αὐτόν οἱ ντόπιοι ἱερεῖς, οἱ ἀναγνώστες, οἱ πιστοί, οἱ κατηχούμενοι, καθὼς καί οἱ φύλαρχοι τῆς φυλῆς τῶν Μασάι καί ἄλλοι ἐπίσημοι τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης, ὥστε νά παραστοῦν στήν τελετή τῶν Θυρανοίξιν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως κ. Δημήτριος μετά τήν λήξη τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀγιασμοῦ τῶν Θυρανοίξιν, μιλώντας στήν τοπική διάλεκτο Σουαχίλι, μίλησε γιά τή γνησιότητα καί τήν οἰκουμενικότητα τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως, ἐνῶ δέν παρέλειψε νά ἀναφερθεῖ στίς προσπάθειες πού καταβάλλει τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, σέ κάθε γωνιά τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου γιά εἰρήνη, μόρφωση, υἱεία, πνευματική πρόοδο καί ἁρμονική συμβίωση τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν μας.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολιν Εἰρηνουπόλεως

Ὁ Μητροπολίτης Κορέας στήν Ἀνώτατη Ἐκκλησιαστική Ἀκαδημία τῆς Ἀθήνας

Τῇ Δευτέρᾳ 28 Φεβρουαρίου 2019 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορέας κ. Ἀμβρόσιος, ἀνταποκρινόμενος σέ σχετική πρόσκληση, ἐπισκέφθηκε τὴν Ἀνώτατη Ἐκκλησιαστική Ἀκαδημία Ἀθῆνας (ΑΕΑΑ) καὶ ἔδωσε διάλεξη μέ θέμα τὴν *Ἱεραποστολή στήν Κορέα καί τὰ κριτήρια τῆς Ὁρθόδοξης μαρτυρίας*.

Ὁ Σεβασμιώτατος σκιαγράφησε τίς συντεταγμένες πού χρειάζεται νά ἔχει ἡ Χριστιανική Ἱεραποστολή, τὰ κίνητρα πού πρέπει νά διαθέτει ὁ ἱεραπόστολος, τίς δυνατότητες καί τὰ προβλήματα τῆς προσπάθειας γιά σάρκωση τοῦ Εὐαγγελίου σέ κάθε ἀνθρώπινη συνάφεια, καθὼς καί τοὺς πειρασμούς οἱ ὁποῖοι πολιορκοῦν αὐτό τό ἔργο (ἐθνικισμός, ὑστεροβουλία, ναρκισσισμός). Ἰδιαίτερως τονίστηκαν τόσο ἡ κατανόηση τῆς μαρτυρίας ὡς οὐσιώδους λειτουργίας τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καί οἱ οἰκουμενικές διαστάσεις τοῦ Εὐαγγελίου.

Τὴν εἰσήγηση ἀκολούθησε ζωνρὴ καὶ μακρά συζήτηση τοῦ ὁμιλητῆ μέ τοὺς φοιτητές, τίς φοιτήτριες, τοὺς καθηγητές καί τίς καθηγήτριες τῆς Ἀκαδημίας, οἱ ὁποῖοι μέ ἐξαιρετικό ἐνδιαφέρον ἀνταποκρίθηκαν στήν εὐκαιρία αὐτή, ἀξιοποίησαν πλῆθος ἐρεθισμάτων πού πρόσφερε ἡ ὁμιλία, καί συνέβαλαν στὸν φωτισμό πολλῶν πλευρῶν τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου καί παρανοήσεων πού τό συνοδεύουν.

Τὸν Σεβασμιώτατο ὑποδέχτηκε ὁ Πρόεδρος τῆς Σχολῆς Ἀναπλ. Καθηγητὴς κ. Ἀνάργυρος Παπαρίδης, τὴν δὲ ἐκδήλωση συντόνισε ὁ δρ. Θανάσης Ν. Παπαθανασίου, διδάσκων τό μάθημα τῆς Ἱεραποστολικῆς.

Ἡ συνάντηση ἐκλήισε μέ τὴν εὐχή ἐκατέρωθεν, ὁ εὐφορος αὐτός συμπροβληματισμός νά συνεχιστεῖ καί νά βαθύνει, μέ λόγον καὶ πράξιν.

Στὴν αἴθουσα συνεδρίων τῆς ΑΕΑΑ.

Ὁ Πρόεδρος τῆς ΑΕΑΑ Ἀναπλ. Καθηγητὴς κ. Ἀνάργυρος Παπαρίδης καλωσορίζει τὸν Σεβασμιώτατο. Στὸ ἔδρανο ὁ Μητροπολίτης μέ τὸν συντονιστὴ τῆς ἐκδήλωσης.

Πρώτη σειρά, ἀπὸ ἀριστερά: Διδάσκων κ. Χρῆστος Παπακώστας, Ἐπίκ. Καθηγήτρια κ. Σπυριδούλα Κωσταρᾶ, Ἀναπλ. Καθηγητὴς κ. Κωνσταντῖνος Καραγκούννης, Ἐπίκ. Καθηγήτρια κ. Βασιλικὴ Μαυροσκᾶ, ΕΔΙΠ κ. Ἀθανάσιος Παπαθανασίου, Μητροπολίτης Κορέας κ. Ἀμβρόσιος, ὁ τότε Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Φοιτητῶν π. Ἀγαθάγγελος Γιανναράκης καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Σχολῆς Ἀναπλ. Καθηγητὴς κ. Ἀνάργυρος Παπαρίδης. Δεύτερη σειρά: μερικοὶ ἀπὸ τοὺς φοιτητές τῆς Σχολῆς.

Ἡ ἱεραποστολική διάσταση τῆς ἀγάπης

Ἡ ἔμπρακτὴ ἀγάπη τῶν Χριστιανῶν πρὸς κάθε ἐμπερίστατο πλῆσιον ἔχει, ὡς γνωστόν, τεράστιες ἱεραποστολικές διαστάσεις. Καί πρῶτα πρῶτα τὸ ἔμπρακτο ἐνδιαφέρον τῶν Χριστιανῶν γιὰ τὰ κοινωνικά προβλήματα τῆς ἐποχῆς τους εἶναι ἀσφαλῶς μαρτυρία Χριστοῦ «ὃς διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας» (Πράξ. 10,38).

Ὅμως γιὰ νὰ εἶναι ἡ συμμετοχὴ στὰ κοινωνικά προβλήματα ὄντως μαρτυρία Χριστοῦ πρέπει νὰ ἔχει ὡς μοναδικό κίνητρο τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Νὰ μὴ ἀποβλέπει, μ' ἄλλὰ λόγια σέ κανένα προσωπικό συμφέρον ἢ σέ καμμία σκοπιμότητα, ὅσο «ἅγια» κι ἂν φαίνεται, παρὰ μόνον στὴν ἐπούλωση κοινωνικῶν πληγῶν καὶ στὴν ἐπίλυση κοινωνικῶν προβλημάτων ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν ἄνθρωπο, γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Χριστὸς ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο ὡς Φιλάνθρωπος. Ἡ καθ' ὅλα ἀνιδιοτελὴς ἐνασχόληση τῶν Χριστιανῶν μὲ τὴν κοινωνικὴ παθολογία τῆς ἐποχῆς τους θὰ ἔχει ἐνδεχομένως ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μεταστροφή μὴ Χριστιανῶν, ὅπως αὐτὸ ἔχει πολλὲς φορές ἐπιβεβαιωθεί ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ πορεία τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ δέν πρέπει, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, ἡ φιλάνθρωπία νὰ εἶναι αὐτοσκοπός.

Οἱ περίφημοι λόγοι π.χ. τοῦ Χρυσοστόμου *Εἰς τοὺς Ἀνδριάντας*, Α'-ΚΑ', (PG 49, 15-222), τοὺς ὁποίους ἐξεφώνησε, ὡς γνωστόν, μετὰ τὴν καταστροφή τῶν προτομῶν τοῦ αὐτοκράτορα Θεοδοσίου καὶ τῆς οἰκογένειάς του, καὶ τὴν ἐπακολούθησά βίαιη ἐξέγερση τῶν Ἀντιοχέων (Φεβ. 387), ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπιβολῆς πρόσθετων φόρων ἀπὸ τὸν

αὐτοκράτορα, παρέχουν πολὺτιμες μαρτυρίες γιὰ τὴν στενὴ σχέση κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ ἱεραποστολῆς. Ἐπιπλέον φανερώνουν καὶ τὸν ἄμεσο ἱεραποστολικὸ ἀντίκτυπο, τὸν ὁποῖο εἶχε ἡ κοινωνικὴ δράση τῶν μοναχῶν, κατὰ τίς δύσκολες γιὰ τὸν λαὸ καταστάσεις, οἱ ὁποῖες ἀκολούθησαν μετὰ τὰ γεγονότα¹.

Ἡ σπληνίτευση ὑπὸ τοῦ Χρυσοστόμου τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας φαίνεται καὶ στὰ κάτωθι τρία παραδείγματα: Πρῶτον, στὴν παρέμβαση τοῦ Χρυσοστόμου γιὰ τὴν ἀπόδοση ὑπὸ τῆς αὐτοκράτειρας Εὐδοξίας σέ κάποια χήρα, τοῦ ἀδίκως κατακρατουμένου, βάσει παλαιοῦ ἐθιμικοῦ δικαίου, ἀμπελῶνος της, γεγονός τὸ ὁποῖο συνέβαλε, μεταξύ ἄλλων, στὴν δημιουργία τοῦ γνωστοῦ ἀντιχρυσοστομικοῦ κλίματος².

1. Βλ. σχετικῶς τὴν ἐξαιρετικὴ μελέτη τοῦ Ἰωάννου Δ. Λάπα, *Ἡ περὶ ἐργασίας διδασκαλία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου*, Ἀνάλεκτα Βλατάδων 67, Θεσσαλονίκη: Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, 2008, 183 - 185 παραπομπή 30, καὶ Εὐθς Βουλγαράκη - Πισίνα, «Μοναχισμός καὶ ἱεραποστολή. Μιά σχέση δημιουργικῆς ἑντάσης. (Μελέτη στό Βίο, τὴν Πολιτεία καὶ τὴν

Διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου)», *Σύναξη* 78 (2001) 57. Γιὰ τὸ θέμα τῆς σχέσεως χριστιανικῆς μαρτυρίας καὶ κοινωνικῆς δικαιοσύνης βλ. ἐπίσης Θανάση Παπαθανασίου, «ἱεραποστολή μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη», *Πάντα τὰ Ἑθνη* 24 (1987) 27-28.

2. Βλ. Στ. Παπαδοπούλου, *Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος*, Α', Ἀποστολικὴ Διακονία 2006, 48.

Δεύτερον, στήν καταδίκη υπό τοῦ Χρυσοστόμου τῆς χρήσεως βίας, δηλαδή ξυλοδαρμοῦ καί ἀλλῶν ἐξευτελιστικῶν ποινῶν, οἱ ὁποῖες κατά τήν ἐν λόγῳ ἐποχή ἦσαν κάτι τό ἐντελῶς αὐτονόητο, πρὸς τοὺς δούλους καί τίς δοῦλες³.

Καί τρίτον, στήν υπεράσπιση τῶν πτωχῶν καί τῶν ἀδυνάτων, ὅπου ἀναφέρονται οἱ προσπάθειες τοῦ Χρυσοστόμου γιά τήν ἀπελευθέρωση δούλων⁴. Ὅλα τά παραπάνω ἔχουν ἀπό ἱεραποστολικῆς σκοπιᾶς μεγίστη σημασία καί θά μπορούσαν ἀσφαλῶς νά ἀποτελέσουν ἀντικείμενο ἰδιαίτερης μελέτης, ἀλλὰ αὐτό δέν εἶναι ὁ σκοπός αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου.

Ἀσφαλῶς ὅμως, ἡ ἱεραποστολική διάσταση τῆς ἀγάπης δέν ἐξαντλεῖται μόνον στή συμμετοχή τῶν ἱεραποστόλων στά λεγόμενα κοινωνικά προβλήματα τῆς ἐποχῆς καί τῆς περιοχῆς τῆς διακονίας τους, ὅπως π.χ. σέ προβλήματα δικαιοσύνης, ἐκμετάλλευσης, διαβίωσης, ὑγείας, πείνας, ἀνέχειας, ἐργασίας, ἀνεργίας, ἐκπαίδευσης κ.λπ. Ἡ ἀνιδιοτελεῖς προσφορά τῆς ἀγάπης πρὸς κάθε πάσχοντα ἀδελφό πρέπει νά περιλαμβάνει ὅλο τό φάσμα τῶν ἀνθρωπίνων προβλημάτων. Ἐκτός, δηλαδή, τῶν προαναφερομένων κοινωνικῶν προβλημάτων, πρέπει νά δίδεται ἔμφαση στή θεραπεία καί τῶν πνευματικῶν, ψυχολογικῶν, πολιτιστικῶν, ἐπικοινωνιακῶν καί λοιπῶν προβλημάτων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπεῖ νά ἀναφερθοῦμε μόνον στό τελευταῖο, δηλαδή στήν θεραπεία τοῦ προβλήματος τῆς ἀνθρώπινος ἐπικοινωνίας μέσω τῆς ἀγάπης. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἀκολουθώντας τήν προτροπή τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους

τῆς Ἐφέσου: «ὅτι τριετίαν νύκτα καί ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἓνα ἕκαστον» (Πράξ. 20,31), μᾶς ἔχει ἀφήσει πολλῆς ἀναφορῆς στίς ὁμιλίες του, στίς ὁποῖες φαίνεται μέ κατ' ἐξοχήν συγκινητικό τρόπο, ὅτι ἐστιάζει ἀποκλειστικά τό ἐνδιαφέρον του ὄχι στόν ἑαυτό του, ἀλλὰ στό Ποιμνίό του: «Καθημερινά χύνω πηγές δακρύων. Αὐτές τίς πηγές τίς γνωρίζει ἡ ταπεινή κατοικία μου καί ἡ ἐρημιά»⁵.

Ὅμως στίς ἐπιστολές του ἀπό τήν ἐξορία, στίς ὁποῖες ἀποκαλύπτεται τό μεγαλεῖο τῆς προσωπικότητάς του, γιατί ἔχουν γραφεῖ κάτω ἀπό ἀπίστευτα δυσμενεῖς ψυχικές, σωματικές καί ἀνθρώπινες ἐν γένει συνθήκες, ἔχουμε περισσότερα δείγματα τῆς ἀνεξάντλητης ἀγάπης τοῦ Χρυσοστόμου στοὺς ἀνθρώπους μέσω τῆς γραπτῆς ἐπικοινωνίας μαζί τους, «διά γραμμάτων ... ὁμιλιῶν»⁶. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι ὁ ἐξόριστος Χρυσόστομος γράφει καί στέλνει ἀκατάπαυστα ἐπιστολές, «νιφάδας γραμμάτων»⁷ πρὸς τά ἀγαπημένα του πνευματικά τέκνα καί παραπονεῖται μέ εὐγένεια ὅταν δέν ἀνταποκρίνονται στήν ἀλληλογραφία του, γιατί τό θέμα τῆς ἐπικοινωνίας τό θεωρεῖ οὐσιώδες στοιχεῖο τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Στίς ἐπιστολές του αὐτές ρωτᾷ μέ ἐνδιαφέρον γιά τήν ὑγεία καί τήν ἐν γένει κατάσταση τῶν παραληπτῶν καί τῶν οἰκογενειῶν τους· τοὺς ἐκφράζει μέ πολύ θερμά καί ἀγαπητικά λόγια τήν ἀγάπη του· τοὺς παρηγορεῖ· τοὺς ἐνθαρρύνει στόν ἀγῶνα τους· τοὺς ἐλέγχει γιά τήν μὴ προσφορά πνευματικῆς βοήθειας στόν χειμαζόμενο λαό· τοὺς προτρέπει σέ φιλάνθρωπικά ἔργα· τοὺς προσκαλεῖ

3. Βλ. π.χ. *Εἰς τήν πρὸς Ἐφεσίους, Ὁμιλία ιε'*, PG 62, 109-110: «... ἅπαντες ἀκούουσιν αὐτῆς βοῆς, καί τῆς θεραπαίνιδος ὁλοθυζούσης. Τί τούτου γένοιτ' ἂν ἀσχημονέστερόν ποτε τοῦ κωκυτοῦς ἀκούειν; Πᾶσαι γάρ εὐθέως διακύψασαι, Τί δὴ γέγονεν, ἐρωτῶσιν, ἐκεῖ; Ἡ δεῖνα, φησί, τὴν δούλην τύπει τὴν αὐτῆς. Τί τούτου γένοιτ' ἂν ἀναισχυντότερον;».

4. Βλ. π.χ. Σωζομενοῦ, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, 8, 27, PG 67, 1592. «... ὁ δὲ Ἰωάννης καί φεύγων ἐπισημότερος ἐγένετο· χρημάτων γάρ ἔχων ἀφθονίαν, ἀλλῶν τε πολλῶν προσφερόντων καί Ὀλυμπιάδος τῆς διακόνου πεμπούσης, πολλοὺς αἰχμαλώτους παρὰ τῶν Ἰσαύρων ληστῶν ὠνεῖτο καί τοῖς οἰκείοις ἀπεδίδου, πολλοῖς δὲ δεομένοις τὰ ἀναγκαῖα ἐχορήγει».

5. Χρυσόστομος, *Εἰς τὰς Πράξεις*, 44,4, PG 60,312. «Εἰ μὴ μέ τις ἔκρινε φιλοτιμίας περιττῆς, εἶδες ἂν καθ' ἑκάστην ἡμέραν πη-

γὰς δακρύων ἀφιέντα· ταύτας δέ μοι σύνοιδεν ὁ οἰκίσκος καί ἡ ἐρημία. Πιστεύσατε γάρ μοι, τῆς μὲν ἑμαυτοῦ σωτηρίας ἀπέγνω, τὰ δὲ ὑμέτερα θρηνῶν, οὐδέ σχολὴν ἔχω τὰ ἑμαυτοῦ κακὰ πενθεῖν· οὕτω μοι πάντα ὑμεῖς ἐστε. Κἂν αἰσθῶμαι ἐπιδιδόντας ὑμᾶς, οὐκ αἰσθάνομαι τῶν ἑμαυτοῦ κακῶν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς· κἂν ἴδω μὴ ἐπιδιδόντας, ὑπὸ τῆς ἀθυμίας πάλιν παραπέμπομαι τὰ ἐμά· φαιδρός μὲν ὦν ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἀγαθοῖς, κἂν μυρία ἔχω δεινά, σκυθρωπὸς δὲ ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἡπηρεοῖς, κἂν μυρία μοι καταπορθώματα ᾗ».

6. Βλ. Χρυσόστομος, *Ἐπιστολή 128, Μαρκιανῶ*, PG 52,688: «Θά ἤθελα βέβαια νά σέ δῶ μέ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτό δέν εἶναι δυνατό, κάνω μέ πολύ προθυμία ὅ,τι εἶναι δυνατό, μιλώντας μαζί σου μέ γράμματα».

7. Χρυσόστομος, *Ἐπιστολή 192, Ὀνσιακρατία*, PG 52,719.

νά τόν ἐπισκεφθοῦν· τοὺς διδάσκει πῶς νά ἀντιμετωπίζουν θεάρεστα τίς περιστάσεις τοῦ βίου τους· τοὺς ἐκφράζει τὰ συλλυπητήριά του γιά τόν θάνατο προσφιλῶν τους προσώπων· τοὺς συστήνει ἀνθρώπους πού χρήζουν βοηθείας· τοὺς συμβουλεῖ· τοὺς ἐπαινεῖ καί τοὺς συχαίρει γιά τὰ καλὰ ἔργα τους καί γιά τήν προαγωγή τους σέ ἀξιώματα· τοὺς κάνει κοινωνοὺς τοῦ μεγάλου πόνου πού νιώθει ἀφενός μὲν γιά προσωπικά τους προβλήματα, ἀφετέρου δέ γιά «τὴν κοινὴν συμφορὰ τῶν Ἐκκλησιῶν καί τὸ ναυάγιο πού βρῆκε τὴν οἰκουμένην» καί τοὺς καλεῖ σέ ἐπιστράτευση προσευχῆς γιά τὴ λύση τῶν δεινῶν⁸. τοὺς εὐχαριστεῖ γιά τὴν ἀγάπη τους πρὸς τὸ πρόσωπό του καί δέν παύει νά τοὺς ἐπαναλαμβάνει ὅτι τοὺς σκέπτεται καί τοὺς ἀγαπᾷ ὅλους πάρα πολύ γιατί τοὺς ἔχει, ὅπου κι ἐάν βρίσκεται, «καί ὅπου περ ἂν ὦμεν»⁹, πάντοτε κλεισμένους μέσα στὴν καρδιά του, «τοιούτον γάρ φιλεῖν γνησίως»¹⁰.

Τὸ παράδειγμα τοῦ Χρυσοστόμου εἶναι λίαν διδακτικὸ γιά ὅλους, ἀλλὰ ἰδιαίτερος γιά τοὺς ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας. Δέν ἀρκεῖ μόνον ἡ ἀπ' ἁμβωνος διδασκαλία, ἀλλὰ χρειάζεται ἀπαραιτήτως καί ἡ ἐξατομικευμένη ποιμαντικὴ διακονία. Ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι μιὰ ἰδιαίτερη προσωπικότητα μέ τὰ προσωπικά του προβλήματα καί τίς ἰδιαίτερες ἀνάγκες του. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο ἡ διαπροσωπικὴ ἐπικοινωνία εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητη.

Στὴν ἐποχὴ μας, πού οἱ περισσότεροί ἄνθρωποι βιώνουν τὴν μοναξιά καί ἡ διαπροσωπικὴ ἐπικοινωνία στὴν ἐποχὴ τῆς ἠλεκτρονικῆς ἐπικοινωνίας ἔχει καταστῆ περισσότερὸ ἀπὸ ποτέ ἄλλοτε τὸ πνευματικὸ καί κοινωνικὸ ζητούμενο, ἡ ποιμαντικὴ τακτικὴ τοῦ Χρυσοστόμου εἶναι ἄκρως πολὺτιμη. Ἡ κατ' ἰδίαν, πρόσωπο πρὸς πρόσωπο, ἐπικοινωνία τοῦ πνευματικοῦ πατέρα μέ τὰ πνευματικὰ τέκνα του, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, πρέπει

νά πρωτεύει στά καθήκοντά του. Καί ὅταν γιά τόν α' ἢ β' λόγο δέν ὑπάρχει ἡ δυνατότητα τῆς διαπροσωπικῆς ἐπικοινωνίας νά καταφεύγει σέ ἄλλους τρόπους ἐπικοινωνίας. Ὁ Χρυσόστομος τότε, χρησιμοποιώντας τὸ μέσον τῆς ἐποχῆς του, τὴν δι' ἀλληλογραφίας, δηλαδή, ἐπικοινωνία, σκορποῦσε ἀφειλῶς δευτὰ τὴν ἀγάπη του, χειραγωγώντας ψυχές εἰς Χριστόν. Ἐμεῖς σήμερα, χρησιμοποιώντας τὸν «ἠλεκτρονικὸ ἁμβωνα», ἐάν ἔχουμε τὸν ζῆλο του καί τὸ θυσιαστικὸ πνεῦμα του, θὰ μεταδώσουμε σέ μεγαλύτερη ἐμβέλεια τὸ μήνυμα τῆς ὀρθόδοξης μαρτυρίας. Μέ τὴν σύγχρονη τεχνολογία ἔχουμε τὴν δυνατότητα νά ἐπικοινωνοῦμε μέ ἀσυγκρίτως περισσότερους ἀνθρώπους· νά ἀφουγκραζόμαστε τὰ ποικίλα ἀνθρώπινα προβλήματα καί δράματα. «Ἐπικέοντες τὸ ἔθλιον» (πρβλ. Λκ. 10,34) τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, θὰ συμβάλῃουμε ἀποτελεσματικὰ στὴν θεραπεία τῶν ποικιλῶνυμων ἀναγκῶν τους. Ἡ χρησιμοποίηση τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων γι' αὐτὸ τὸν ἱερό σκοπὸ θὰ εἶναι τὸ ἀντίβαρο στὴν κακὴ χρῆση τους, πού κατὰ κόρον κυριαρχεῖ στὴν κοινωνία μας.

Τὸ συμπέρασμα πού προκύπτει, καθὼς νομίζουμε, ἐκ τῶν προαναφερομένων, εἶναι ὅτι ἡ ἱεραποστολικὴ διάσταση τῆς ἀγάπης θὰ ὁδηγήσει πολλὰς ψυχές, πού ζοῦν στό σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας καί τῆς ἀπόγνωσης, στό Φῶς καί στὴ Λύτρωση.

† Ὁ Κορέας Ἀμβρόσιος

8. Χρυσοστόμου, *Ἐπιστολὴ 113, Παλλαδίῳ ἐπισκόπῳ*, PG 52,669: «Τὸν κοινόν τῶν Ἐκκλησιῶν χειμῶνα καί τὸ τὴν οἰκουμένην καταλάβόν ναυάγιον, καί πάντας ὑμᾶς παρακαλοῦμε εὐχαῖς βοηθεῖν, ὥστε τὴν πανωλεθρίαν ταύτην λυθῆναι ποτε καί εἰς λευκὴν ἅπαντα μεταβαλεῖν γαλήνην».

9. Χρυσοστόμου, *Ἐπιστολὴ 111, Ἀνατολίῳ ἐπισκόπῳ Ἀδάβνυς*, PG 52,668.

10. *Ἐπιστολὴ 130, Κάσῳ, Οὐαλερίῳ, Διοφάντῳ, Κυριακῳ, πρεσβυτέροις Ἀντιοχείας*, PG 52,690.

ΚΟΡΕΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

Ἕνα μεγάλο πλοῖο χρειάζεται ἓνα μεγάλο χρονικὸ διάστημα γιά νά φτιαχτεῖ (: Ἡ ἐπιτυχία δέν ἔρχεται σέ μία νύχτα, καί τὸ μεγάλο ταλέντο χρειάζεται χρόνο γιά νά ὀρμηάσει).

Ενθρόνιση τοῦ πρώτου Μητροπολίτη Κανάγκας κ. Θεοδοσίου

Τὴν Κυριακὴ 24 Φεβρουαρίου 2109, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄, λειτούργησε στὸν Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα Κανάγκας, μέ συλλειτουργοὺς τοῦς Ἀρχιερεῖς Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαιο, Κατάγκας κ. Μελέτιο, Κινσάσας κ. Νικηφόρο, Βαβυλῶνος κ. Θεόδωρο καὶ τὸ νέο Μητροπολίτη Κανάγκας κ. Θεοδοσίο. Στὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ἔγινε ἡ Ἐνθρόνιση τοῦ πρώτου Μητροπολίτη Κανάγκας κατὰ τὴν τάξη τοῦ Πατριαρχείου.

Ὁ Μακαριώτατος μίλησε μέ θερμά λόγια γιὰ τὸν ἐνθρονιζόμενο Μητροπολίτη καὶ μεταξύ ἄλλων τοῦ συνέστησε νὰ ἀκολουθήσει τὰ βήματα τῶν μεγάλων ἱεραποστόλων πού διακόνησαν τοὺς πιστοὺς τῆς Ἀφρικῆς. Τὸν προέτρεψε, ἐπίσης, νὰ κοιτάξει τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν πού κατέκλυσε τὸν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα, λέγοντάς του νὰ κρατήσει αὐτὴ τὴν εἰκόνα τῆς ἐκδηλῆς ἀγάπης καὶ χαρᾶς τοῦ πιστοῦ λαοῦ χαραγμένη γιὰ πάντα στὴν καρδιά του.

Ὁ Νέος Μητροπολίτης συγκινημένος ἀναφέρθηκε σὲς μεγάλες ἱεραποστολικές μορφές πού μόχθησαν στὴν περιοχὴ, τοὺς μακαριστοὺς π. Χρυσόστομο Παπασαραντόπουλο, π. Χαρίτωνα Πνευματικάκη, π. Ἀθανάσιο Ἀνθίδη καὶ τὸν Μητροπολίτη Πενταπόλεως κυρὸ Ἰγνάτιο.

Εὐχαρίστησε ἀπὸ καρδιᾶς τὸν Πατριάρχη, τοὺς Ἀρχιερεῖς, ἰδιαίτερως τὸν Τοποτηρητὴ τῆς Μητροπό-

λεως, Σεβ. Κινσάσας κ. Νικηφόρο, τοὺς Μητροπολίτες Πατρῶν κ. Χρυσόστομο, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Κοσμά καὶ τὸν Ἐπίσκοπο Εὐκαρπίας κ. Ἱερόθεο, τὴν Ἀδελφότητα Θεολόγων «Ο ΣΩΤΗΡ», τὶς ἀδελφές χριστιανικῶν Ἀδελφοτήτων πού ὑπηρετοῦν τὸ ἱεραποστολικό ἔργο στὴν Κανάγκα, τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καθὼς καὶ ὅλους τοὺς Συλλόγους πού μέ ἀγάπη στηρίζουν τὴν Ἱεραποστολή. Εὐχαρίστησε, ἐπίσης, τὸν Κυβερνήτη τῆς Κανάγκας καὶ τὸν Γενικό Πρόξενο τῆς Ἑλλάδος στὸ Κονγκό.

Ἀπευθυνόμενος στὸ ποίμνιο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, μεταξύ ἄλλων εἶπε: «Ἔρχομαι σήμερον περιβεβλημένος τὴν ἐπισκοπικὴν χάριν, εὐθύνην καὶ ἐξουσίαν, ὅχι ἐν ὑπεροχῇ ἀξιώματος ἀλλὰ “διακονῆσαι καὶ ὄχι διακονηθῆναι”, γινόμενος “τοῖς πᾶσι τὰ πάντα” καὶ πατέρας στοργικός καὶ ἀδελφός καὶ φίλος καὶ πνευματικὸς ὁδηγός καὶ ποιμενάρχης “ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλῶν νυκτῶν”. Θέλω νὰ τρέξω νὰ ἀγκαλιάσω τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς Κασαίτες, τὰ πνευματικά μου παιδιά, πού σάν διψασμένα ἐλάφια ἀναζητοῦν τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τους. Παιδιά μου, δὲν ἤλθα νὰ φύγω, ἤλθα νὰ μείνω, ἤλθα γιὰ σᾶς, νὰ πᾶμε στὸν παράδεισο μαζί!».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς ὁ Πατριάρχης διόρισε τὸν Ἀρχιμανδρίτη π. Χαρίτωνα Musungayi Πατριαρχικό Ἐπίτροπο τῆς νέας Ἐπισκοπῆς Γκόμας καὶ στή συνέχεια προχείρισε σὲ Μέγα Πρωτοπρεσβύτερο τὸν π. Ἀνδρέα Kayaya.

Τὴν ἴδια ἡμέρα τὰ Ἐκπαιδευτήρια «Φῶς Ἐθνῶν» παρουσίασαν πρὸς τιμὴν τοῦ Μακαριωτάτου ἑορταστικὴ ἐκδήλωση, ἀφιερωμένη στὴν εἰρήνην τῶν λαῶν καὶ στὴν ἀξία τῆς ἱερατικῆς διακονίας. Τὰ παιδιά ἐκδήλωσαν μέ κάθε τρόπο τὴν χαρὰ τους γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Πατριάρχου καὶ ἐκεῖνος μέ τὴ σειρά του προσέφερε στὰ σχολεῖα μιὰ ἀσημένια εἰκόνα τῆς Παναγίας.

Ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας

“Ένας Ίάπωνας
δίχως σχιστά μάτια.
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΣΑΤΚΙΝ
ὁ εὐαγγελιστής τῶν Ἰαπώνων.

Τό νέο βιβλίο τοῦ θεολόγου Θανάση Παπαθανασίου (*“Ένας Ἰάπωνας δίχως σχιστά μάτια. Νικόλαος Κασάτκιν, ὁ εὐαγγελιστής τῶν Ἰαπώνων*, ἔκδ. Ἄρμος, Ἀθήνα 2018, σελ. 110) ἀναφέρεται στό ἔργο τοῦ ἁγίου Νικολάου Κασάτκιν, εὐαγγελιστῆ τῆς Ἰαπωνικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Τό βιβλίο δέν ἀποτελεῖ βιογραφία, ἀλλᾶ ἐρευνᾷ βασικούς σταθμούς τῆς ἱεραποστολικῆς δράσης του. Τά γεγονότα αὐτά εἶναι συυφασμένα μέ τίς ἱστορικές συγκυρίες τῆς ἐποχῆς καί

ἀναδεικνύουν τοὺς προβληματισμούς, τά διλήμματα καί τίς προκλήσεις πού ἀντιμέτωπισε ὁ Νικόλαος Κασάτκιν στήν προσπάθειά του νά ἱδρύσει καί νά στερεώσῃ τήν τοπική ἐκκλησία τῶν Ἰαπώνων. Μέ ἀφορμή αὐτά τά στιγμιότυπα, ὁ συγγραφέας διεισδύει μέ βαθιά θεολογική δυναμική στά γεγονότα. Ἔτσι πετυχαίνει μία ρωμαλέα ἀναμέτρηση μέ τό χῶρο καί τόν χρόνο τῆς Χριστιανικῆς μαρτυρίας μέσα ἀπό καίρια ζητήματα καί γόνιμους προβληματισμούς.

Τό βιβλίο διακρίνεται σέ δύο μέρη. Τό πρῶτο περιλαμβάνει δύο μελετήματα τοῦ Θανάση Παπαθανασίου. Οἱ τίτλοι σέ αὐτά ἀποτελοῦν λογοπαίγνιο μέ τό ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό τῶν Ἰαπώνων, τά «σχιστά μάτια». Ἔτσι ὁ συγγραφέας παραπέμπει ἔξυπνα στή διαφορετικότητα τῶν πολιτισμῶν καί ὑπενθυμίζει τή δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νά εἶναι κοινωνός τοῦ διαφορετικοῦ. Συγχρόνως, ἀναφέρεται στό χρέος γιά ἐγρήγορη καί βαθιά κατανόηση τοῦ ἐκάστοτε παρόντος. Τό δεύτερο μέρος ἔχει τόν τίτλο «Μαρτυρίες» καί περιλαμβάνει ἀποσπάσματα ἀπό τό προσωπικό ἡμερολόγιο τοῦ Νικολάου. Ἡ ἐπιλογή τῶν κειμένων δημιουργεῖ ἐννοιολογικές συνδέσεις ἀντίστοιχες μέ τήν ἐρευνα καί τοὺς προβληματισμούς τοῦ πρώτου μέρους.

Τό ἐξώφυλλο φιλοτέχνησε ἡ θεολόγος καί ζωγράφος Βάσω Γώγου καί μέ περισσῇ καλαισθησίᾳ μεταδίδει τόν κεντρικό ἄξονα τοῦ βιβλίου, πού ἀποτελεῖ ἡ σάρκωση τοῦ Εὐαγγελίου στίς ἰδιαίτερες συνθήκες κάθε τόπου καί πολιτισμοῦ. Σέ αὐτό τό πλαίσιο, ὁ συγγραφέας ἀναπτύσσει τά κριτήρια τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου, μελετώντας τή διακονία τοῦ ἁγίου Νικολάου. Οἱ ἐπιλογές τοῦ ἁγίου ἔχουν μία ἰδιαίτερη δυναμική λόγῳ τῶν ἱστορικῶν συγκυριῶν. Στήν προσπάθειά του ὁ ἅγιος νά κωδικοποιήσῃ ἀνόθευτα τό Εὐαγγέλιο στόν ἰαπωνικό πολιτισμό, ἀναμετρήθηκε μέ ἰδεολογικά καί πολιτικά ρεύματα τῆς ἐποχῆς. Τό θέμα πού θέτει ὁ συγγραφέας εἶναι «σέ ποιόν βαθμό ἡ διαδικασία τῆς σάρκωσης ὑποτάσσεται στή προσλαμβανόμενη σάρκα, καί, ἀντιθέτως, σέ ποιόν βαθμό τό Εὐαγγέλιο ρηγματώνει τόν παλαιό κόσμο» (σ. 70). Τό ἐρώτημα αὐτό ἀποτελεῖ τή βάση γιά τήν ἐξέταση ποικίλων πτυχῶν καί συγκρούσεων πού ἀνακύπτουν στόν χῶρο τῆς ἱεραποστολῆς ἀλλᾶ καί σύσσωμης τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἔναρξη τοῦ ρωσο-ιαπωνικοῦ πολέμου βρῆκε τόν Νικόλαιο ἀνάμεσα στούς δύο ἀντιπάλους. Τό δίλημμα πού προέκυψε ἦταν ποιὰ θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ στάση του ὡς Ρώσου, ἀλλήλαί καί ὡς ἐπισκόπου τῶν Ἰαπώνων (σ. 24). Οἱ ἐπιλογές του δίδουν ἀφορμή στόν συγγραφέα νά ἀναλύσει δύο βασικές θεολογικές ἀντιλήψεις γιά τή συμμετοχή στόν πόλεμο. Ἡ στάση τοῦ Νικολαίου χαρακτηρίζονταν ἀπό τήν ἔμπρακτε χριστιανική ἀγάπη πρὸς ὅλους, Ὁρθόδοξους κάθε ἐθνικότητας, ἑτερόδοξους καί ἑτερόθρησκους. Ὡς καί ἀναγνώριζε τή χριστιανική διαίρεση, ὡστόσο ἀποκήρυττε τήν πράξη τόν ἀπομονωτισμό (σ. 41-43). Γιά νά γνωρίσει τόν τόπο διακονίας του, μελέτησε τίς τοπικές θρησκευτικές παραδόσεις καί ἄσκησε ἀντικειμενική κριτική. Ξέχωρα ἀπό κάθε συγκρητισμό, ἐντόπισε στοιχεῖα τοῦ σπερματικοῦ λόγου σέ ἠθικές ἀξίες τοῦ Βουδισμού, τίς ὁποῖες κατένόησε ὡς προετοιμασία γιά τήν ἐν Χριστῷ ζωή (σ. 44-46). Ὁ πυρήνας τῆς ἱεραποστολικῆς μεθοδολογίας θεμελιώθηκε στήν ταπεινή παρουσία του καί στήν πρωτοποριακή γιά τότε ἀποδοχή τῆς πολιτισμικῆς ἑτερότητας τῶν λαῶν. Τό ἐπιχείρημα αὐτό ἐπιτεύχθηκε μέ τίς μεταφράσεις, τίς μουσικές προσαρμογές καί τήν πρόσληψη διάφορων ἐθίμων (σ. 53 & 61-63).

Στό δεύτερο μελέτημα, ὁ Θανάσης Παπαθανασίου ἀναλύει τά ζητήματα πού παρουσιάστηκαν μετά τήν κοίμηση τοῦ Νικολαίου, καί προεκτείνουν ἢ ἀντιτίθενται στίς ἐπιλογές του. Ἡ ἀνάπτυξη μιᾶς ἀνεξάρτητης διοικητικῆς Ἐκκλησίας ἢ ὁ ἐκρωσσισμός ἀποτελοῦν κεντρικό θέμα. Ὁ συγγραφέας ἀναλύει μέ βάση τίς ἐκκλησιολογικές προϋποθέσεις τήν οἰκονομική ἐξάρτηση τῆς ἐκάστοτε νέας Ἐκκλησίας ἀπό τή μητροπολιτική, θέτοντας εὐρύτερους προβληματισμούς γιά τόν σύγχρονο τρόπο ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης (σ. 64). Ὡς ἐπὶ ἐπεκτείνεται σέ θέματα πολιτικῆς θεολογίας, τά ὁποῖα συνδέονται μέ τήν ἐκκλησιαστική παρουσία στόν δημόσιο χώρο (σ. 68-69). Ἡ ἔρευνά του, πού διακρίνεται γιά τήν ἐπιστημονική τεκμηρίωσή της, καταλήγει στά προβλήματα πού προέκυψαν τά ἐπόμενα χρόνια. Οἱ πειρασμοί αὐτοί ὑπενθυμίζουν τήν ποικιλία τῶν κριτηρίων καί τῶν ἀνθρώπινων προθέσεων στόν ἱεραποστολικό ἀγρό (σ. 71-74).

Τό δεύτερο μέρος τοῦ βιβλίου ἔχει τόν τίτλο

«Μαρτυρίες». Ξεκινάει μέ ἕνα παλαιότερο σημεῖωμα τοῦ συγγραφέα μετά ἀπό ἐπίσκεψή του στήν Ἰαπωνία καί ὑπογραμμίζει τό μέγεθος τῆς πνευματικῆς συμβολῆς τοῦ Νικολαίου στήν τοπική Ἐκκλησία δεκαετίες μετά τήν κοίμησή του (σ. 78-79). Τά ὑπόλοιπα κείμενα ἀποτελοῦν ἀποσπάσματα ἀπό τό προσωπικό ἡμερολόγιο τοῦ Νικολαίου καί φανερώουν τήν ἀνάγκη γιά περαιτέρω ἔρευνα τῶν ἡμερολογίων. Σέ αὐτά ἀποτυπώνεται τό ὄραμα τοῦ Ἀγίου, ὅταν ξεκινούσε τή δράση του γιά θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Ἰαπωνία (σ. 81-83) καί καταγράφονται τά συναισθήματά του, οἱ δυσκολίες, οἱ προβληματισμοί καί οἱ ἐναγώνιες προσευχές του γιά ἐπίλυση τῶν προβλημάτων στή σύσταση τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας (σ. 99). Ἰδιαίτερα σημειώνεται ἡ ἐντονη ἀναζήτηση καί ἡ δυσκολία γιά ἐξεύρεση ἱκανῶν συνεργατῶν (σ. 86, 92, 95 & 102), ἐνῶ ὑπογραμμίζεται ὅτι ἡ ἱεραποστολή ἀποτελεῖ ἐπίπονη διακονία μεταξύ ὠδίνων καί ὀδυνῶν.

Τελικά ὁ Θανάσης Παπαθανασίου μέσα ἀπό τήν ἱστορική δράση τοῦ Νικολαίου Κασάτκιν πετυχαίνει νά προβληματίσει θεολογικά τόν ἀναγνώστη. Μέ εὐστοχο τρόπο φωτίζει τά ἐκκλησιολογικά κριτήρια, τή μεθοδολογία ἀλλήλαί καί τοὺς πειρασμούς τῆς σύστασης, ἀλλήλαί καί τῆς ἐπανασύστασης τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων. Ὡς δημιουργεῖ γόνιμους προβληματισμούς γιά ποικίλα ζητήματα τῆς Χριστιανικῆς μαρτυρίας στόν κόσμο, ὅπως εἶναι ἡ συνύπαρξη μέ ἄλλους πολιτισμούς καί θρησκείες, ἀλλήλαί καί ὁ διάλογος μέ διάφορες πολιτικές-οικονομικές ἰδεολογίες. Τά ζητήματα αὐτά δέν περιορίζονται μόνο στόν χώρο τῆς ἱεραποστολῆς ἀλλήλαί ἀφοροῦν ὁλόκληρη τήν Ἐκκλησία. Στόν ἀναγνώστη εἶναι διάχυτη ἡ αἴσθηση ὅτι ἡ χριστιανική ἐλευθερία ἐκφράζει ἕναν ἀγῶνα πού ὑπερβαίνει ἐθνικούς, πολιτιστικούς καί κάθε εἶδους φραγμούς πού ὑψώνουν ὁ φανατισμός, ὁ φανατισμός καί ἡ μισαλλοδοξία. Μέ αὐτόν τόν τρόπο ὁ συγγραφέας ὑπενθυμίζει μέ σθένος ὅτι ἡ ἀνακαίνιση τοῦ ἐκάστοτε παρόντος μπορεῖ νά πραγματοποιεῖ μέσα ἀπό τή δυναμική τοῦ οἰκουμενικοῦ καί διαχρονικοῦ μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ἀνάστασης.

Νικόλαος Γ. Τσιρέβεθλος
Δρ. Θεολογίας

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΤΗΣ ΑΛΑΣΚΑΣ

Στά μέσα του 18^{ου} αιώνα τὰ ὅρια τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας πρὸς τὸν βορρὰ ἐπεκτάθηκαν μέ τὴν ἀνακάλυψη τῆς Ἀλάσκας καὶ τῶν Ἀλγεούτων, μῖς ἀλυσίδας ἑκατὸν πενήντα ἡφαιστειογενῶν νησιῶν, πού ἀπλῶνεται ἀπὸ τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Καμτσάτσκας μέχρι τίς δυτικές ἀκτές τῆς Βόρειας Ἀμερικῆς.

Ὁ πρῶτος ρωσικὸς οἰκισμὸς ἰδρύθηκε σὺ νησί Κοντιάκ τὸ 1784 ἀπὸ τὸν μεγαλέμπορο Γρηγόριο Σελεχώφ († 1796) καὶ τοὺς συνεταιροὺς τοῦ ἀδελφοῦ Γκορίκωφ, ἰδρυτές τῆς διαβόητης Ρωσοαμερικανικῆς Ἑταιρίας, πού εἶχε ἔδρα τὴ Μόσχα καὶ ἀντικείμενο τὸ ἐμπόριο δερμάτων.

Ὁ Σελεχώφ, μέ διάβημά του πρὸς τὴν αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη Β' (1762-1796) καὶ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ζήτησε τὴν ἀποστολὴν ἱεραποστόλων γιὰ τὸν εὐαγγελισμό τῶν ἰθαγενῶν, πού ἦταν σὴν πλειονότητά τους σαμανιστές (βλ. Μ.Σ.Π., *Ὁ Σαμανισμός*, «Πάντα τὰ ἔθνη», τ. 65/1998, σελ. 23-26), μέ τὴν ὑπόσχεση ὅτι ἡ εἰσαγωγή του θὰ ἀναλαμβάνανε τὴ συντήρησή τους. Ἔτσι, ἔπειτα ἀπὸ σχετικὴ συνοδικὴ ἀπόφαση, ὁ μητροπολίτης Ἀγίας Πετρούπολεως Γαβριήλ († 1801) ζήτησε ἀπὸ τὸν περίφημο στάρητς Ναζάριο († 1809), ἡγούμενο τότε τῆς Μονῆς Βαλαάμ, νά βρεῖ πατέρες κατάλληλους γιὰ τὴν ἱεραποστολικὴ διακονία. Ὁ ἡγούμενος διάλεξε ὁχτὼ ἀδελφοὺς ἀπὸ τὰ μοναστήρια τοῦ Βαλαάμ καὶ τοῦ Κόνεβιτς, τοὺς ἱερομονάχους Ἰωάσαφ, Ἀθανάσιο, Μακάριο καὶ Ἰουβενάλιο, τοὺς ἱεροδιακόνους Στέφανο καὶ Ἰωάσαφ, οἱ ὁποῖοι τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1794 ξεκίνησαν γιὰ τὴ «χώρα τοῦ ἡλίου τοῦ μεσονυκτίου» (ἔτσι ὀνομάζεται ἡ Ἀλάσκα, ἐπειδὴ ἐκεῖ τὸν Ἰούλιο ὁ ἥλιος ἀνατέλλει λίγο μετὰ τὴ δύση του).

Φτάνοντας στὸν προορισμὸ τους, οἱ ἱεραποστολὸι μοναχοὶ μέσα σὲ σχετικὰ σύντομο χρονικὸ διάστημα πραγματοποιοῖσαν ἓνα θαυμαστὸ εὐαγγελικὸ ἔργο. Χιλιάδες ἄνθρωποι ἀσπάστηκαν τὸν Χριστιανισμό μέ τὴν ἄοκνη ἱεραποστολικὴ τους ἐργασία, ἡ ὁποία, πρέπει νά σημειω-

θεΐ, γινόνταν μέσα σέ εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες: τό πολικό κλίμα (τόν χειμώνα ή θερμοκρασία κατέβαινε μέχρι καί στους -60° C), τίς τεράστιες αποστάσεις, πού έπρεπε νά διανύονται είτε από τήν άνεμόρδατη στεριά, μέ έλικηθρα ή καί μέ τά πόδια, είτε από τή φουρτουνιασμένη θάλασσα, μέ μονό-ξυλα, προπάντων, όμως, τή σκληρότητα καί τή διαφθορά τών Ρώσων αποίκων, τών άνδρων τής Ρωσσοαμερικανικής Έταιρίας, πού, μέ καθοδηγητή τόν άσπληαχο καί άσωτο διευθυντή της Άλέξανδρο Μπαράνωφ († 1818), μεταχειρίζονταν βάνουσα καί έκμεταλλεύονταν ώμά τούς ντόπιους, δίνοντας τους κάκιστο παράδειγμα «χριστιανών».

Πέντε μόνο χρόνια έδρασε τό ιεραποστολικό εκείνο κλημάκιο, καθώς, τό φθινόπωρο του 1799, ό επίκεφαλής του Ίωάσαφ, επίσκοπος Κοντιάκ ήδη, επιστρέφοντας μετά τή χειροτονία του από τό Ίρκούτσκ μαζί μέ τόν ιεροδιάκονο Στέφανο καί άλλους συνεργάτες του, πνίγηκε στά ύπουλα νερά τών άκτών τής Άλάσκας, όπου ναυάγησε τό πλοίο τους «Φοϊνιξ» [βλ. Μ.Σ.Π., *Ίωάσαφ Μπολότωφ (1761-1799)*, «Πάντα τά έθνη», τ. 70/1999, σελ. 3-7]. Μετά τόν θάνατό του ή Ίεραποστολή στην περιοχή άτόνησε. Οι ιεραπόστολοι πού επέζησαν -νωρίτερα, στίς 29 Σεπτεμβρίου 1796, είχε βρεΐ μαρτυρικό θάνατο καί ό ιερομόναχος Ίουβενάχιος- ένας- ένας επέστρεψαν στή Ρωσία. Στή μεγάλη παγωμένη χώρα δέν έμεινε παρά μόνο ό μοναχός Γερμανός, ό όποιος γιά τά ύπόλοιπα σαράντα περίπου χρόνια τής επίγειας ζωής του μέ ένθεο ζήλο καί αυτοθυσιαστική αγάπη θά συντρέχει μέ κάθε δυνατό τρόπο καί θά καθοδηγεΐ προς τή σωτηρία τούς περιφρονημένους καί δυστυχισμένους Άλεουτίους.

* * *

Ό άγιος Γερμανός τής Άλάσκας, όπως αποκαλείται συνήθως, γεννήθηκε τό 1760 στή μικρή πόλη Σερπούκωφ, κοντά στή Μόσχα, από γονείς ευσεβείς. Σέ ηλικία 16 μόλις έτών εντάχθηκε στή μοναχική πολιτεία. Μόνασε γιά πέντε - έξι χρόνια στην Έρημο τής Άγίας Τριάδος - Άγίου Σεργίου, πού απέιχε δώδεκα μίλια περίπου από τήν Άγία

Πετρούπολη, καί στή συνέχεια γιά δεκαέξι χρόνια στην περίφημη Μονή Βαλαάμ, στο όμώνυμο νησί τής λίμνης Λαντόγκα τής Καρελίας. Φιλόθεος, φιλάδελφος καί φίλεργος καθώς ήταν ό νεαρός μοναχός, σύντομα κέρδισε τήν αγάπη καί τήν εκτίμηση τών πατέρων τής μονής. Ό σοφός καί εμπειρος ήγούμενος Ναζάριος, αφού τόν δοκίμασε αρκετά, του έδωσε ευλογία νά ασκητέψει μόνος σ' ένα σκοτεινό δάσος, μιάμιση ώρα μακριά από τό κοινόβιο, στο όποίο επρχόταν πάντως κατά τίς μεγάλες εκκλησιαστικές έορτές.

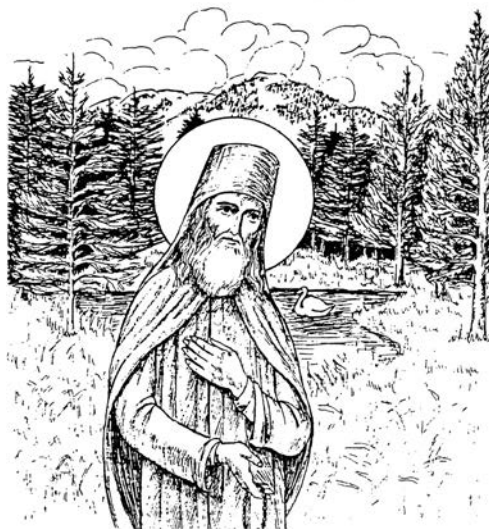
Τό 1793 ό μοναχός Γερμανός συμπεριλήφθηκε, όπως είδαμε, στην ομάδα τών όχτώ ιεραποστόλων τής Άλάσκας. Γιά πέντε χρόνια συνεργάστηκε ακούραστα καί ταπεινά μέ τόν αρχηγό καί τά μέλη τής αποστολής γιά τόν φωτισμό τών ιθαγενών. Καί από τό 1799, όταν, μετά τήν αποβίωση ή τήν αναχώρηση τών συντρόφων του, έμεινε μόνος, ή απάνθρωπη συμπεριφορά τών συμπατριωτών του αποίκων τόν ανάγκασε νά αποσυρθεί στο μικρό καί δασοσκεπαστο νησί Γελόβιι (: νησί τών έλλάτων) ή Σπρούς, πού τό όνόμασε νοσταλγικά «Νέο Βαλαάμ». Τό νησάκι αυτό, άκατοίκητο ως τότε, σύντομα κατοικήθηκε από οικογένειες Άλεουτίων καί έγινε τό κέντρο τής ιεραποστολικής δράσης του Άγίου, δράσης πού αξονά της είχε τό

κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ὄχι τόσο μέ τόν λόγον ὅσο μέ τό παράδειγμα, ὅπως ὅρισε ὁ Κύριος: «Οὐδέ καίουσιν ψυχὴν καί τιθέασιν αὐτόν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ψυχὴν, καί λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 5,15-16).

Βαθιά ἦταν ἡ ἐπίδραση τοῦ παραδείγματος τῆς ζωῆς τοῦ μοναχοῦ Γερμανοῦ στοὺς ἰθαγενεῖς. Ζοῦσε μέσα στό δάσος, σ' ἓνα μικρὸ ξύλινο κελλάκι, κοντὰ στό ὁποῖο εἶχε φτιάξει ἓνα ξύλινο παρεκκλήσι, καθὼς κι ἓνα ξύλινο ἐπίσης οἶκημα, πού χρησίμευε σάν σχολεῖο καὶ ξενώνας. Φοροῦσε χειμῶνα – καλοκαίρι τὰ ἴδια ροῦχα: ἓνα ἐσώρουχο ἀπὸ ἐλαφόδερμα, ἓνα τριμμένο ζωστικὸ κι ἓνα χιλιομπαλιωμένο ράσο. Τὰ σανδάλια του ἦταν φτιαγμένα ἀπὸ τραχὺ δέρμα, ἂν καὶ συχνὰ ἔμενε μέ τὰ πόδια γυμνά. Γιὰ νὰ «ὑποπιάζῃ» καὶ νὰ «δουλαγωγῇ» τὸ σῶμα του, «μήπως ἀλλοιοῖς κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένηται» (πρβλ. Α' Κορ. 9,27), εἶχε ζωστεῖ σιδερένιες ἀλυσίδες βάρους ὀκτώ κιλῶν! Ἕνας στενὸς πάγκος ἦταν τὸ κρεβάτι του, πού τὸ εἶχε καλύψει μέ φθαρμένα δέρματα ἐλαφίων. Ἀντὶ γιὰ μαξιλάρη εἶχε δύο πλίνθους καὶ ἀντὶ γιὰ κουβέρτα μιὰ πλιτιά σανίδα ἴση μέ τὸ ἀνάστημά του! Εἶχε ἐκφράσει τὴν ἐπιθυμία νὰ σκεπάσουν μ' αὐτὴ τὴ σανίδα τὸ λείψανό του, ὅταν θὰ πέθαινε. Τὸ φαγητό του ἦταν πολὺ λιτό. Σπάνια δοκίμαζε ψάρι. Συνήθως ἔτρωγε λίγα λαχανικὰ ἢ πατάτες ἀπὸ τὸν μικρὸ κήπο πού καλλιεργοῦσε ὁ ἴδιος, μεταφέροντας χῶμα ἀπὸ τὴν ἀκτὴ μ' ἓνα τεράστιο καλάθι. Δούλευε σκληρὰ, ἀγρυπνοῦσε πολὺ καὶ προσευχόταν ἀδιάλειπτα. Κλεισμένος στό κελί του ἀρκετές ὥρες κάθε μέρα, διάβαζε τίς ἱερές ἀκολουθίες σύμφωνα μέ τὸ μοναχικὸ τυπικὸ. Ὅσοι περνοῦσαν ἀπ' ἐξω, τὸν ἀκούγαν νὰ ψάλλῃ μέ τὴ γλυκιὰ καὶ κατανυκτικὴ φωνή του. Ὅταν τὸν ρωτοῦσαν πῶς ἄντεχε νὰ ζεῖ μόνος στό δάσος, ἀπαντοῦσε: «Μὰ δέν εἶμαι μόνος. Ὅπως παντοῦ, ἔτσι καὶ ἐδῶ εἶναι ὁ Θεός. Εἶναι, ἐπίσης, οἱ ἅγιοι ἄγγελοι. Τί πιο ἐπιθυμητὸ καὶ πιο εὐχάριστο ἀπὸ τὸ νὰ ζεῖ καὶ νὰ ἐπικοινωνεῖ κανεὶς μαζί τους».

Ἡ εὐαγγελικὴ ἀγάπη του ἐκδηλωνόταν μέ ποικί-

Ὁ ἅγιος Γερμανὸς στό νησί Γελδόβη (Σπρούς)

λους τρόπους στοὺς συνανθρώπους του, τοὺς ἀποίκους καί, κυρίως, τοὺς ντόπιους, πατέρας καὶ προστάτες τῶν ὁποίων ἀναδείχθηκε. Χωρὶς ποτέ νὰ παραμελήσῃ τὴν ἀσκησιὰ καὶ τὴν προσευχή του, πρόσφερε στοὺς «ἐλαχίστους ἀδελφούς» τοῦ Κυρίου (πρβλ. Ματθ. 25,40), ὅπως ἀκριβῶς καὶ Ἐκεῖνος, ὅχι ἀπλῶς ὅ,τι εἶχε, ἀλλὰ ὁλόκληρο τὸν ἑαυτό του. Οἱ Ἀθεοῦτιοι, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, τὸν ἐπισκέπτονταν γιὰ νὰ τοῦ ποῦν τὰ προβλήματα τους καὶ νὰ ζητήσουν τίς συμβουλές του, τὴ βοήθειά του, τὴ μεσολάβησή του στὶς Ἀρχές γιὰ τὴν προστασία τους ἀπὸ τὴν αὐθαιρεσία καὶ τὴ βία τῶν Ρώσων διοικητῶν καὶ ἐμπόρων. Ὁ Ἅγιος ὄχι μόνο τοὺς παρηγοροῦσε καὶ τοὺς γαλήνευε, ἀλλὰ καὶ μέ παρηγορία ἀσκοῦσε ἔλεγχον στοὺς συμπατριῶτες του πού καταπίεζαν τοὺς ἰθαγενεῖς, χωρὶς νὰ φοβᾶται τίς συνέπειες γιὰ τὸν ἴδιο. Οἱ ἐνοχοὶ τὸν συκοφάντησαν ὅτι παραινῶσε τοὺς Ἀθεοῦτιους σὲ ἐξέγερση, καθὼς καὶ ὅτι ἔκρυβε στό κελί του πολὺτιμα ἀντικείμενα, γουναρικά καὶ χρήματα, πού τὰ εἶχε πάρει δῆθεν παράνομα ἀπὸ τοὺς ντόπιους.

Μιὰ νύχτα ἦρθαν στό νησί ἓνας ἱερέας ἀπὸ τὸ Ἰρκούτσκι, ἀπεσταλμένος τοῦ μητροπολίτη, ὁ κυβερνήτης τῶν ἀποικιῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ με-

ρικοί άνδρες της Ρωσοαμερικανικής Έταιρίας, προκειμένου να κάνουν έρευνα στο κελί του Ἀγίου. Εισβάλλοντας άπροειδοποίητα σ' αυτό, άρχισαν να ψάχνουν παντού γιά κρυμμένο «θησαυρό», αλλά μάταια. Τότε ένας έργάτης της εταιρίας, πού λεγόταν Πονομάρκωφ, άρχισε να χτυπά μ' ένα τσεκούρι τά σανίδια του δαπέδου, έλπίζοντας ότι θά ανακάλυπτε από κάτω κάποια κρύπτη. Καί καθώς εκείνος κατέστρεφε μέ όργή τό πάτωμα, ό π. Γερμανός μέ ήρεμία αλλά καί μέ λύπη του εΐπε: «Φίλε μου, χρησιμοποιεΐς άδिका τό τσεκούρι. Μ' αυτό θά χάσεις τή ζωή σου». Λίγους μήνες άργότερα άρκετοί άνδρες, ανάμεσά τους καί ό Πονομάρκωφ, στάλθηκαν στο όχυρό Νικολάγεφ, στον όρμο του Κούκ, γιά να καταστείλουν μιάν εξέργεση των ιθαγενών. Καί μιá νύχτα, ένας ντόπιος από τό Κενάι, μπαίνοντας κρυφά στο στρατόπεδο των λευκών, έκοψε μέ τσεκούρι τό κεφάλι του Πονομάρκωφ τήν ώρα πού αυτός κοιμόταν.

Όλεις οι συκοφαντίες, μέ τή χάρη του Θεού, έπεσαν στο κενό, καί ό μακάριος Γερμανός συνέχισε τό θεάρεστο έργο του. Κεντρική θέση σ' αυτό τό έργο κατείχαν τά παιδιά, πού τά υπεραγαπούσε. Στο μικρό ξύλινο οΐκημα, πού είχε κατασκευάσει κοντά στο κελί του, συγκέντρωνε τά όρφανά, στά όποια –άλλά καί στά άλλα παιδιά–

Ή κοίμηση του αγίου Γερμανού

δίδασκε τήν Ἀγία Γραφή καί έκκλησιαστικούς ύμνους, καθώς καί ανάγνωση, γραφή, τέχνες, τρόπους καλλιέργειας της γής. Γιά να τά εύχαρηστήσει, τά φίλευε μέ κουλούρια καί γλυκίσματα πού έφτιαχνε μέ τά χέρια του. Ή θεία πρόνοια, γιά να τον βοηθήσει, του έστειλε μιá νεαρή ιθαγενή, τή Σοφία Βλάσοβα, πού θέλησε ν' αφιερώσει τον έαυτό της στην ύπηρεσία του Κυρίου καί των ανθρώπων. Έκείνη έγινε ή «μητέρα» των ορφανών.

Τίς Κυριακές ό Ἅγιος μάζευε τους Ἀλειτουργούς στην εκκλησία, όπου, μετά τήν ανάγνωση των Ὑμνων καί άλλων προσευχών, οι μαθητές του έψαλλαν όσους ύμνους είχαν μάθει. Ὁ ίδιος, αφού διάβαζε τον Ἀπόστολο καί τό Εὐαγγέλιο, κήρυσσε μέ πολλή χάρη τον θείο λόγο. Οι ιθαγενεΐς άκουγαν μέ αγαλλίαση τίς μελίρρυτες διδασχές του, πού είχαν μιá μυστική πνευματική δύναμη καί συνέπαιρναν τίς ψυχές τους. Μιλοῦσε σσφά αλλά απλά, κατανοητά, πειστικά, εποικοδομητικά. Πάντοτε αναφερόταν στή σωτηρία καί τήν αΐωνία ζωή. Πολύ συχνά διηγόταν ενδιαφέροντα καί διδακτικά περιστατικά από τους βίους των Ἀγίων. Οι Ἀλειτουργοί δέν χόρταιναν να τον άκοῦνε καί συνήθως έφευγαν από κοντά του μόνο όταν βράδιαζε.

Ή αγάπη του προς τους συνανθρώπους του φάνηκε ολόκαθαρα καί έμπρακτα, όταν κάποτε στο νησί Κοντιάκ ξεσπασε επιδημία θανατηφόρας άρρώστιας, πού τήν είχε φέρει κάποιο άμερικανικό πλοίο. Καθώς δέν υπήρχαν γιατροί καί φάρμακα, όσοι προσβάλλονταν από τήν άρρώστια πέθαιναν σέ τρεΐς μέρες. Ὁ άγιος Γερμανός δέν έφυγε, όπως έκαναν άλλοι, γιά να σώσει τή ζωή του. Έμεινε κοντά στους άρρώστους γιά έναν ολόκληρο μήνα –τόσο κράτησε ή επιδημία–, πηγαίνοντας από σπίτι σέ σπίτι γιά να θάψει τους νεκρούς, να παρηγορήσει τους ζωντανούς, να περιποιηθεί όσους βασανίζονταν από τον πυρετό καί τους σπασμούς.

Οι άγώνες του γέροντα δέν περιορίζονταν στους Ἀλειτουργούς, αλλά επεκτείνονταν, όπως εΐπαμε, καί στους λευκούς, τους όποιους δίδασκε πάντοτε ν' άκολουθοῦν τήν αλήθεια καί τό θέλη-

μα του Θεού. Οί εργαζόμενοι στή Ρωσοαμερικανική Έταιρία, εκτιμώντας τήν αγία ζωή του καί τή θεία σοφία του, κατέφευγαν συχνά σ' αὐτόν, γιά νά τούς βοηθήσει στή λύση τών κάθε λογῆς προβλημάτων τους. Ἀξιοσημείωτο εἶναι τό ὅτι ὁ ντεϊστής κυβερνήτης τών ρωσικῶν ἀποικιῶν στήν Ἀμερική (ἀπό τό 1817 ὡς τό 1821) Συμεών Γιανόφσκι μεταστράφηκε στήν ὀρθή πίστη καί τήν εὐσεβή ζωή ἀπό τόν Ἅγιο, ἔπειτα ἀπό μακρές νυχτερινές συζητήσεις μαζί του. Ὁ Γιανόφσκι ὄχι μόνο ἔγινε ἕνας ἀληθινός ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' καί ἀργότερα, ἀφοῦ μοίρασε τήν περιουσία του στούς φτωχοῦς, ἐκάρη μοναχός μέ τό ὄνομα Σέργιος. Στήν Ὁρθοδοξία ἐλκυστήκε ἀπό τόν Ἅγιο κι ἕνας Γερμανός λουθηρανός πλοίαρχος, γλωσσομαθής καί πολὺ μορφωμένος, πού ἐργαζόταν στή Ρωσοαμερικανική Έταιρία.

Μέ τόν καιρό, ὅσο πλησίαζε πρὸς τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς του, ὁ γέροντας ἔχανε τό φῶς του, ὥσπου τελικά τυφλώθηκε ἐντελῶς. Γιά ἀντάλλαγμα ὁ Θεός τοῦ ἔδωσε τό χάρισμα νά βλῇ ἀγγέλους. Πολύ νωρίτερα, ἀλλήλωσε, τόν εἶχε προικίσει, γιά τήν ἀγιότητά του, καί μέ ἀλλὰ ὑπερφυσικά χαρίσματα, ὅπως τό νά ἐξουσιάζει τά στοιχεῖα τῆς φύσεως (θαυματοουργικά ἀπέτρεπε πλημμύρες καί ἔσβηνε πυρκαγιές), νά θεραπεύει ἀρρώστους καί ἀναπήρους, νά ταΐζει μέ τά χέρια του τά ἄγρια θηρία καί τά πουλιά, πού τόν πλησίαζαν σάν ἡμερα, νά προλέγει ὅσα θά γίνονταν στό μέλλον, πρὶν ἢ μετὰ τήν κοίμησή του. Θά μνημονεύσουμε μόνο μία ἀπό τίς πολλές προρρήσεις του, πού ἐπαληθεύτηκαν, καθὼς αὕτη σχετίζεται μέ τήν Ἱεραποστολή: Λίγον καιρό πρὶν ἀποβιώσει, εἶπε ὅτι ἔπειτα ἀπό μερικά χρόνια τά νησιά τών Ἀλεουτίων θά ἀποκτοῦσαν τόν δικό τους ἐπίσκοπο, μόνο πού ὁ ἴδιος δέν θά ζοῦσε γιά νά τόν δεῖ. Καί πράγματι, τόν Δεκέμβριο τοῦ 1840 ὁ ἅγιος Ἰννοκέντιος (Βενιαμίνωφ) χειροτονήθηκε πρῶτος ἐπίσκοπος Καμτσάτκας, Κουρίλων καί Ἀλεουτίων Νήσων [βλ. Μ.Σ.Π., Ἅγιος Ἰννοκέντιος (Βενιαμίνωφ), ὁ ἱεραπόστολος τῆς Ἀλάσκας, «Πάντα τά ἔθνη», τ. 62/1997, σελ. 35-39].

Μιά μέρα, στίς ἀρχές Νοεμβρίου τοῦ 1836, ὁ

*Ἡ ξύλινη λάρνακα μέ τά λείψανα τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ
στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου*

Ἅγιος κάλεσε στό κελί του τόν μαθητή του Γεράσιμο. Τοῦ ζήτησε ν' ἀνάψει κεριά μπροστά στίς εἰκόνες καί νά τοῦ διαβάσει τίς Πράξεις τών Ἀποστόλων. Ὑστερα ἀπό λίγη ὥρα, ὅμως, τό πρόσωπό του ἔλαμψε. «Δόξα σοι, Κύριε!», ἀναφώνησε καί εἶπε στόν μαθητή του νά σταματήσει τό διάβασμα, ἐπειδή ὁ Κύριος εἶχε εὐαρεστηθεῖ νά παρατείνει τή ζωή του γιά μία ἐβδομάδα ἀκόμη.

Ἀφοῦ πέρασε ἡ ἐβδομάδα ἐκείνη, φώναξε πάλι τόν Γεράσιμο, παρακαλῶντας τον ν' ἀνάψει κεριά καί νά τοῦ διαβάσει τίς Πράξεις. Ξαφνικά, ἐνῶ εἶχε ἀκουμπήσει μαλακά τό κεφάλι του στό στήθος τοῦ μαθητή του, τό πρόσωπό του ἔλαμψε περισσότερο ἀπό τήν προηγούμενη φορά καί στό κελί ἀπλώθηκε μιὰ ἄρρητη εὐωδία. Τότε ἀκριβῶς ὁ ἅγιος Γερμανός πέρασε εἰρηνικά στήν αἰωνιότητα, σέ ἡλικία 76 ἐτῶν. Ἦταν 15 Νοεμβρίου τοῦ 1836.

Τήν ὥρα πού οἱ ἄγγελοι μετέφεραν στόν οὐρανό τήν εὐλογημένη ψυχή του, οἱ κάτοικοι τών γειτονικῶν νησιῶν εἶδαν μιὰ στήλη φωτός νά ὑψώνεται πάνω ἀπό τό Νέο Βαθαάμ.

Πολλὰ θαύματα ἀκολούθησαν τήν ὀσιακή κοίμηση τοῦ μεγάλου γέροντα τῆς Ἀλάσκας, ἐκείνου πού πάνω ἀπ' ὅλα στή ζωή του εἶχε βάλει τόν Θεό, γι' αὐτό καί δίδασκε: «Γιά τό καλὸ μας, γιά τήν

εὐτυχία μας, ἄς δώσουμε μίαν ὑπόσχεση: ὅτι τουλάχιστον ἀπ' αὐτὴ τὴν ὥρα, ἀπὸ τούτῃ ὅδῳ τῇ στιγμῇ, θὰ προσπαθήσουμε ν' ἀγαπᾶμε τὸν Θεὸ πάνω ἀπ' ὅτιδήποτε ἄλλο καὶ νὰ τηροῦμε τὰ δι-

δάγματά Του» (βλ. Στέλιου Παπαλεξανδρόπουλου, *Ἡ προτεραιότητα τοῦ Θεοῦ*, «Πάντα τὰ ἔθνη», τ. 47/1993, σελ. 90-91).

Μ.Σ.Π.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Φῶς
Χριστοῦ
φαίνει πᾶσι

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 210-7272.313 - 315 - 316

**Ἡ Ἐκκλησία
προσεύχεται
καὶ ἐνημερώνει
γιά τό ἔργο
τῆς Ἐξωτερικῆς
Ἱεραποστολῆς**

**Β' Ἑβδομάδα
τῶν Νηστειῶν
17-23 Μαρτίου 2019**

Μέ τὰ χρήματα τοῦ δίσκου τῆς
«Ἑβδομάδας Ἐξωτερικῆς Ἱερα-
ποστολῆς»:

- ἐνισχύεις τίς ἱεραποστολικές προσπάθειες πού γίνονται στήν Ἀφρική καί τήν Ἀσία,
- καλύπτεις τά ἐξοδα τῆς συντήρησης καί κίνησης τῶν ἱεραποστόλων,
- προωθεῖς τά προγράμματα ἀνέγερσης ναῶν στίς ἱεραποστολικές περιοχές,
- ἐξοπλίζεις τοὺς ναοὺς μέ εἰκόνες καί ἱερά σκεύη,
- ἐνισχύεις τήν ἔκδοση λειτουργικῶν καί θεολογικῶν βιβλίων,
- βοηθᾷς στή δημιουργία μορφωμένων στελεχῶν στίς τοπικές Ἐκκλησίες.

Νέα ἐλπίδα προβάλλει - Νεόφυτη Τοπική Ἐκκλησία - Νέος Ἐπίσκοπος καί Ποιμένας

Στό χώρο τῆς Ἱεραποστολῆς ὅλοι λίγο πολύ εἴμαστε μία οἰκογένεια. Τό ἐπιτελούμενο ἔργο, ἀκόμα καί ἂν συντελεῖται σέ μία συγκεκριμένη περιοχή ἀπό συγκεκριμένους ἀνθρώπους, δέν παύει νά εἶναι ἔργο συνόλης τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας, τῆς Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, φύση τῆς ὁποίας εἶναι ἡ Ἱεραποστολή. Ἔτσι ὅποτε ἰδρύονται νεόφυτες Ἐκκλησίες, ἡ χαρά γιά τήν ἐπιτυχία καί τήν ἐπέκταση τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου εἶναι μεγάλη. Ἡ ἱεραποστολική δραστηριότητα φέρνει καρπούς καί ἡ διάδοση τοῦ λόγου τοῦ Εὐαγγελίου ἐπεκτείνεται στά πέρατα τῆς Οἰκουμένης.

Τό Ἱεραποστολικό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, κάνοντας πράξη τήν Κυριακή ἐντολή «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη», μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἔχει ἰδρύσει τά τελευταῖα χρόνια πολλῆς νέες Μητροπόλεις καί Ἐπισκοπές.

Ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία λειτουργεῖ μέ τό συνοδικό σύστημα ἀπό τήν πρώτη ὀργάνωσή της, συνέχεται ἐπὶ τῷ αὐτῷ σέ σύνοδο γιά νά ἀντιμετωπίσει ὁποιαδήποτε θέματα προκύπτουν. Κατά τόν αὐτόν τρόπο καί τό Παλαιόφατο καί Δευτερόθρονο Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κατά τήν τάξη τήν ὁποία κατέχει στό σύστημα τῆς Πενταρχίας τῶν Θρόνων τῆς Ἀνατολῆς, τηρεῖ ἀπαρέγκλιτα τήν συνοδική του λειτουργία.

Φέτος στήν τακτική σύγκληση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατά τό μήνα Νοέμβριο καί τήν πρώτη μέρα τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, στίς 26 Νοεμβρίου 2018, ἀναγνώσθηκαν οἱ Πατριαρχικοὶ Τόμοι ἰδρύσεως τῆς νεοσύστατης Μητροπόλεως Κανάνγκας καί τῶν νεοσύστατων πέντε Ἐπισκοπῶν: Μαλλάουι, Γκούλου καί Ἀνατολικῆς Οὐγκάντας, Τοιήρας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης, Γκόμας καί Κισανγκάνι. Ἀμέσως μετὰ κατά

τήν τάξη τοῦ Πατριαρχείου καί κατόπιν προτάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, ἐγίνε ἡ πλήρωση τῶν κενῶν θέσεων.

Ἡ νεοϊδρυθεῖσα Ἐπισκοπή Τοῦλίας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης πληρώθηκε ἀπό τόν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Πρόδρομο Κατσούλη, ὁ ὁποῖος εἶχε διατελέσει Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καμερούν, καθὼς καί πρῶτος Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στό Νοσιμαλέν, στή περίωρα τοῦ Γιαουντέ τῆς πρωτεύουσας τοῦ Καμερούν.

Γιά ὅλους ἐμᾶς, πού περάσαμε ἔστω καί λίγο ἀπό τήν Μητρόπολη Καμερούν, ἡ χαρά μας ἦταν ἀπερίγραπτη καθὼς ἓνας ἄνθρωπος πού τόν ζήσαμε νά ἀγωνίζεται στό μετερίζι πού λέγεται Ἱεραποστολή, στήν πρώτη γραμμή τοῦ ἀγῶνα, στή φτωχή, «Μαύρη» ὑποσαχάρια Ἀφρική, ὁ δικός μας ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης καί τῆς προσφορᾶς, ὁ π. Πρόδρομος ἐξελέγη Ἐπίσκοπος.

Ὁ ἀνύστατος καί ἀκούραστος αὐτός κληρικός, πού ἀγάπησε τόσο τήν Ἱεραποστολή, πολὺ

πρὶν ἀκόμα βρεθεῖ ἐκεῖ, τίθεται πλεόν ὡς ὁ λυχνος ἐπὶ τήν λυχνία γιά νά φωτίσει τήν Ἐπισκοπή, στήν ὁποία τόν ἔταξε ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία, στή νεόφυτη ἐπισκοπή Τοῦλίας καί Νοτίου Μαδαγασκάρης. Παρότι ὁ π. Πρόδρομος ἐπέστρεψε γιά κάποιο διάστημα στήν Ἑλλάδα, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης μας διέβληψε κατὰ τήν ἐπίσκεψή του στό Καμερούν ὅτι πρόκειται γιά ἓναν ἄξιο κληρικό, πού ἔχει νά προσφέρει πολλὰ στόν ἀμπελῶνα τῆς κατὰ Ἀφρική Ἐκκλησίας.

Καί ἐδῶ θέλουμε νά ἀνοίξουμε μία παρένθεση καί νά κάνουμε μία ἀναδρομή. Κατά τήν τελευταία του ποιμαντική ἐπίσκεψη στό Καμερούν ἀπό τίς 23 ἕως 27 Νοεμβρίου 2017, ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄, τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ καθολικοῦ τῆς νεοσύστατης Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στό Γιαουντέ, συμπαραστατούμενος ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἀκκρας κ. Νάρκισσο καί τόν ἐπίχωρο Μητροπολίτη Σεβ. Καμερούν κ. Γρηγόριο. Μετά τό πέρας τῶν ἐγκαίνιων καί λίγο πρό τῆς ἀπολύσεως ὁ Μακαριώτα-

τος προεχείρισε Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τόν Ἀρχιμανδρίτη π. Πρόδρομο. Ἡ χαρά μας τότε ἦταν μεγάλη καί ὁλοι μέσα σέ κλίμα βαθεῖας συγκίνησης καί κατόνυξης ἤμασταν βέβαιοι, –κάτι μιλοῦσε μέσα μας–, ὅτι ἐκείνη τήν ἡμέρα ξεκινοῦσε μιά νέα πορεία εὐλογίας καί χάριτος γιά τόν φλογερό ἐργάτη τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ὁποία θά κατέληγε στόν ἀμπελῶνα τῆς τοπικῆς νεόφυτης Ἐκκλησίας τῆς Νοτίου Μαδαγασκάρης.

Ἐχει ἰδιαίτερη σημασία στό σημεῖο αὐτό νά ἀναφέρουμε τό πῶς ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ ἀπεργάζεται τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, ἐλπίζοντας νά μήν προσκόψουμε στήν ταπείνωση τοῦ νέου Ἐπισκόπου. Χρόνια πρὶν ὁ π. Πρόδρομος στήν Μονή τῆς μετανοίας του, τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους Πάρνωνα, γνῶριζε τὰ ἄρθρα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγορίου, τὰ ὁποῖα καί εἶχε ἐνδελεχῶς μελετήσει, δίχως νά τόν γνωρίζει προσωπικά. Πόθος ἱερός ἀναψε στή θεοφιλῆ καρδιά του γιά τήν Ἱεραποστολή, μέ μιά ἐπιθυμία ἰδιαίτερη γιά τή μακρινή Μαδαγασκάρη. Ὁ δρόμος ἀνοίχτηκε μέσα ἀπό μιά ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Γρηγορίου στή Σπάρτη, παρόλο πού οὔτε ἐκεῖ κατάφερε νά τόν συναντήσει. Κατόπιν ἐπικοινωνίας μαζί του ἐπιβεβαιώθηκε ἡ ἱεραποστολική του κλήση, ἀλλὰ πλεον πρόβαλε μέσα του τό δίλημμα Μαδαγασκάρη ἢ Καμερούν. Σκεπτόμενος ὅτι «ἀλλοι μὲν βουλαῖ ἀνθρώπων, ἄλλα δέ Θεός κελεύει», ξεκίνησε γιά τή χώρα τῶν λεόντων, ἔχοντας τήν πίστη καί τήν ἐλπίδα στόν Κύριό μας, πού ἀπό μικρός τόσο ἀγάπησε. Ἀλήθεια, ποῦ νά ἤξερε ὁ π. Πρόδρομος, φεύγοντας γιά Ἱεραποστολή στό Καμερούν, πῶς αὐτό θά ἀποτελοῦσε τό βῆμα πού θά τόν ὀδηγοῦσε στή Μαδαγασκάρη! Δοξασμένο τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

Ἡ χαρά, ἡ συγκίνηση καί ἡ εὐλογία συμπληρώθηκαν ὅταν μᾶς ἀξίωσε ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ νά βρεθοῦμε στό Κάιρο στίς 13 Ἰανουαρίου 2019, στόν σεπτό Πατριαρχικό Ναό Ἀγίου Νικολάου Χαμζάου Καΐρου, ὅπου τελέστηκε ἡ χειροτονία τοῦ π. Προδρόμου καί ἔλαβε τόν τρίτο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης, αὐτόν τοῦ Ἐπισκόπου, ἀπό τὰ χέρια τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου κ. Θεοδώρου. Τόν

πλαισίωσαν ὁ Γέροντάς του Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος, καθὼς καί πολλοὶ ἀρχιερεῖς τοῦ κλήματος τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου, ὅπως ὁ Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Ἀλεξανδρείας Μητροπολίτης Ἀκκρας (Γκάνας) κ. Νάρκισσος, ὁ Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Καΐρου Μητροπολίτης Μέμφιδος κ. Νικόδημος, ὁ Μητροπολίτης Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνάτιος, ὁ Μητροπολίτης Ἑρμουπόλεως κ. Νικόλαος, ὁ Μητροπολίτης Κατάνγκας κ. Μελέτιος καί ὁ Ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος κ. Θεόδωρος, ἀλλὰ καί ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, στήν Μητρόπολη τοῦ ὁποίου ἀνῆκε ὁ π. Πρόδρομος καί ἀπό τὰ χέρια τοῦ ὁποίου εἶχε λάβει καί τοὺς δύο πρώτους βαθμούς τῆς Ἱερωσύνης, καί Φωκίδος κ. Θεόκτιστος μέ τόν ὁποῖο ὁ π. Πρόδρομος, συνδέθηκε τήν περίοδο πού ὁ Σεβασμιώτατος ὑπηρέτησε ὡς Βοηθός Ἐπίσκοπος στήν Ἱερά Μητρόπολη Μονεμβασίας καί Σπάρτης, καθὼς καί κληρικοί καί προσκυνητές ἀπό τήν Ἑλλάδα.

Στή χειροτονία παραβρέθηκαν ἐπίσης ὁ Ὑφυπουργός Ἐξωτερικῶν κ. Μᾶρκος Μπόληρης, ὁ Ἑλληνας Πρέσβης Μιχάλης Διάμεσης καί ὁ Κύπριος Πρέσβης κ. Χάρης Μορίτσος, ἀλλὰ καί ὁ Πρέσβης Παναγιώτης Πάρτσος, πού συνόδευε τόν Ὑφυπουργό Ἐξωτερικῶν στήν ἐπίσκεψή του στήν Αἴγυπτο.

Εὐχόμαστε καί προσευχόμαστε ὁ πανάγαθος Θεός, νά στερεώνει τόν νέο Ἐπίσκοπο ὥστε νά προσφέρει μέ τήν ἀγάπη καί τόν ζῆλο πού τόν διακρίνουν καί στή Νότια Μαδαγασκάρη, τόν νέο ἀγρό τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπό τό περίσσειμα τῆς ἱεραποστολικῆς του καρδιάς. Νά μπορέσει νά φανεῖ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας, τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου, καθὼς καί τοῦ σεβαστοῦ Γέροντα καί πνευματικοῦ του Σεβ. Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγορίου. Πάντα Ὡς!

*Πρωτοπρ. Ἀντώνιος Μπαφαλοῦκος,
ὑποψ. Διδάκτωρ Ἱεραποστολικῆς*

Ἐκδήλωση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους, Κατερίνης καί Πλταταμῶνος γιά τήν Ἱεραποστολή στήν Τανζανία

Στόν κατάμεστο Ἱερό Ναό Τιμίου Σταυροῦ καί Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Κατερίνης πραγματοποιήθηκε μέ μεγάλη ἐπιτυχία, τό ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου 13 Ἀπριλίου, ἐκδήλωση - ὁμιλία ἀφιερωμένη στήν Ἐξωτερική Ἱεραποστολή.

Ὁμιλητής ἦταν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας κ. Ἀγαθόνικος, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα «Ἡ Ἱεραποστολή ὡς Σταυροαναστάσιμο γεγονός» καί μετέφερε στό ἀκροατήριο ἐμπειρίες ἀπό τήν Ἱεραποστολή. Παράλληλα ἐξήγησε τήν ἔννοια τῆς Ἱεραποστολῆς, τή θέση πού ἔχει στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί τόνισε τίς προσπάθειες πού γίνονται γιά τήν μετάδοση τοῦ Εὐαγγελίου στόν τόπο τῆς ἐπισκοπικῆς του διακονίας.

Τήν ἐκδήλωση τίμησε μέ τήν παρουσία του ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους, Κατερίνης καί Πλταταμῶνος κ. Γεώργιος, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ συνεχάρη τόν προϊστάμενο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ π. Εὐάγγελιο Γιαννίκη, τόν ἐφημέριο π. Χρῆστο Καλόγηρο καί τοὺς συνεργάτες τῆς Ἑνορίας γιά τήν ἀσπογη διοργάνωση καί ἐξῆρε τό σπουδαῖο ἔργο τοῦ Θεοφιλεστάτου κ. Ἀγαθόνικου.

Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Γεώργιος ἀναφέρθηκε στήν προσωπική του ἐμπειρία ἀπό τήν ἐπίσκεψη καί παραμονή του στό Κονγκό, τονίζοντας χαρακτηριστικά ὅτι: «θά πρέπει νά ἀντιληφθοῦμε ὅτι ἡ Ἐξωτερική Ἱεραποστολή εἶναι ἡ καρδιά τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας».

Κληίνοντας τό σύντομο χαιρετισμό του ὁ Μητροπολίτης Κίτρους ἀνακοίνωσε τήν ἀποστολή ἑνὸς πνευματικοῦ του τέκνου γιά δύο μῆνες στήν Τανζανία, προκειμένου νά βοηθήσει τό ἱεραποστολικό ἔργο.

Μέ τή συγκεκριμένη ἐκδήλωση ὁλοκληρώθηκε ὁ ἐφετινὸς κύκλος τῶν ἐκδηλώσεων γιά τήν Ἑβδομάδα Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Ὑπενθυμίζεται ὅτι προηγήθηκαν:

- Ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς κ. Ἰουστίνου μέ ἱεραποστολικό θέμα, στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Δήμου Κατερίνης «Ἐκάβη» (2/3).
- Ὁμιλία τοῦ Ἀρχιμ. π. Πορφυρίου Ὁλυμπίτη,

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Γεώργιος καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀρούσας κ. Ἀγαθόνικος (πάνω), ἀποψη ἀπὸ τόν κατάμεστο Ναό κατά τή διάρκεια τῆς ἐκδήλωσης (κάτω)

Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Ἀρούσας μέ θέμα «Ἱεραποστολικές ἐμπειρίες ἀπό τήν Κεντρική Τανζανία», στό Πνευματικό Κέντρο Λόφου (γιά νέους, 23/2) καί στόν Ἱ. Ν. Νικολάου Λιτοχώρου (17/3).

- Ὁμιλία τοῦ Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Ὁλυμπίτη μέ θέμα «Ὁρθοδοξία στή Νότια Ἰταλία», στήν Αἴθουσα τῆς ΓΕΧΑ Κατερίνης (γιά νέους, 9/3) καί στόν Ἱ. Ν. Ἀγ. Θεοδώρας Κορινθίου (30/3).

- Ὁμιλία τῆς κ. Φανῆς Κουντουριανοῦ Μανωλοπούλου, Φιλολόγου - συγγραφέα μέ θέμα «Ὀδοιπορικό στήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή στή Μαδαγασκάρη», στόν «Ἱ. Ν. Ἀγ. Ἄννης Κατερίνης (γιά νέα ζευγάρια, 20/3) καί στό Πνευματικό Κέντρο «Ἁγίος Φώτιος» (γιά νέους, 23/3).

- Ἐκθεση φωτογραφίας γιά τήν Ἱεραποστολή, στήν Αἴθουσα τῆς ἐνορίας Ἀγίου Νικολάου Λιτοχώρου (16/3 ἕως 24/3).

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κίτρους

Οικονομική συμβολή τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό Δ΄ τρίμηνο τοῦ ἔτους 2018

Ἀπό τό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς ἐστάλησαν στίς Ἱεραποστολικές χώρες, τά κάτωθι ποσά:

Ναῖρόμπι (Κένυα):		Καμερούν:	
• Μισθοί 60 ἱθαγενῶν κληρικῶν	5.400	• Μισθοί 16 ἱθαγενῶν κληρικῶν	1.440
• Συντάξεις 18 κληρικῶν	810	• Συντάξεις 4 κληρικῶν	180
	<u>6.210,00 €</u>	• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200
			<u>1.820,00 €</u>
Νιέρι (Κένυα):		Τσάντ:	
• Μισθοί 40 ἱθαγενῶν κληρικῶν	3.600,00 €	• Μισθοί 2 ἱθαγενῶν κληρικῶν	180,00 €
Κισούμου (Κένυα):		Γκάνα:	
• Μισθοί 40 ἱθαγενῶν κληρικῶν	4.600,00 €	• Μισθοί 22 ἱθαγενῶν κληρικῶν	1.980
Μουάνζα (Τανζανία):		• Συντάξεις 7 κληρικῶν	315
• Μισθοί 43 ἱθαγενῶν κληρικῶν	3.870		<u>2.295,00 €</u>
• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	200	Ἀκτή Ἐλεφαντοστοῦ:	
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	80	• Μισθός 1 ἱθαγενοῦς κληρικοῦ	90,00 €
	<u>4.150,00 €</u>	Σιέρα Λεόνε:	
Οὐγκάντα:		• Μισθοί 3 ἱθαγενῶν κληρικῶν	270,00 €
• Μισθοί 48 ἱθαγενῶν κληρικῶν	4.320	Νιγηρία:	
• Συντάξεις 9 κληρικῶν	405	• Μισθοί 23 ἱθαγενῶν κληρικῶν	2.070
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.650,00	• Συντάξεις 5 κληρικῶν	225
	<u>7.375,00 €</u>	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.700
Κινσάσα (Κονγκό):			<u>4.995,00 €</u>
• Μισθοί 40 ἱθαγενῶν κληρικῶν	3.600,00 €	Μπενίν:	
Μπουρούντι:		• Μισθοί 5 ἱθαγενῶν κληρικῶν	450
• Μισθοί 4 ἱθαγενῶν κληρικῶν	360,00 €	• Συντάξεις 2 κληρικῶν	90
Μπραζαβίλ:			<u>540,00 €</u>
• Μισθοί 9 ἱθαγενῶν κληρικῶν	810,00 €		

Μαδαγασκάρη:

• Μισθοί 31 ιθαγενών κληρικών	2.790
• Έπίδομα ιεραπ. εργαζομένου	200
• Γιά τό ιεραποστολικό έργο έκ δωρεών	150
	3.140,00 €

Ζάμπια:

• Μισθοί 2 ιθαγενών κληρικών	180
• Γιά τό ιεραποστολικό έργο έκ δωρεών	100
	280,00 €

Μαλάουι:

• Μισθοί 5 ιθαγενών κληρικών	450,00 €
------------------------------	----------

Κατάνγκα (Κονγκό):

• Μισθοί 61 ιθαγενών κληρικών	5.490
• Συντάξεις 3 χηρών κληρικών	135
• Επίδόματα ιεραπ. εργαζομένων	200
	5.825,00 €

Ζιμπάμπουε:

• Μισθοί 7 ιθαγενών κληρικών	630,00 €
------------------------------	----------

Μοζαμβίκης

• Μισθός 1 ιθαγενοῦς κληρικοῦ	90,00 €
-------------------------------	---------

Ντάρ Ές Σαλαάμ (Τανζανία)

• Μισθοί 17 ιθαγενών κληρικών	1.530,00 €
-------------------------------	------------

Κορέα:

• Μισθοί 8 ιθαγενών κληρικών	720
• Έπίδομα ιεραποστολικῶς εργαζομένου	200
	920,00 €

Ίνδία:

• Μισθοί 11 ιθαγενών κληρικών	990
• Έπίδομα ιεραπ. εργαζομένου	200
	1.190,00 €

Ίνδονησία:

• Μισθοί 9 ιθαγενών κληρικών	810,00 €
------------------------------	----------

Φιλιππίνες:

• Μισθοί 8 ιθαγενών κληρικών	720,00 €
------------------------------	----------

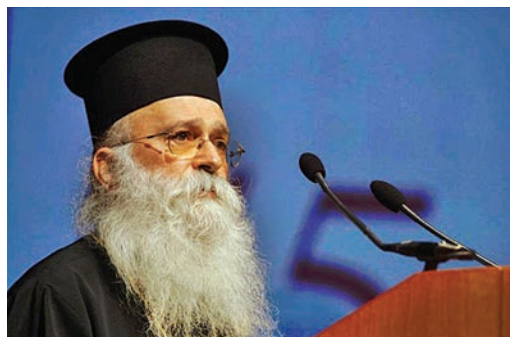
Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Ἰνδία

Μητροπολίτης
Σισσανίου καί Σιατίστης
κυρός Παῦλος
1947 - 2019

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Σισσανίου καί Σιατίστης κυρός Παῦλος Ἰωάννου, γεννήθηκε στήν Χαλκίδα τό ἔτος 1947, ὅπου καί ὁλοκλήρωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές του. Ἀπό τήν Θεολογική Σχολή Ἀθηνῶν ἀποφοίτησε τό 1971. Χειροτονήθηκε Διάκονος τό 1973 καί Πρεσβύτερος τό 1974. Ἐργάσθηκε στήν ἐργατοῦπολη τοῦ Μαντουδίου ἐπί μία 25ετία καί ἀπό τό ἔτος 1998 ὑπηρέτησε ὡς Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος, τῆς Ε.Σ.Ε. Γάμου καί Οἰκογενείας, τῶν Συνοδικῶν Ὑποεπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν χριστιανικῶν οἰκογενειῶν τῆς Θράκης γιά τήν ἀπόκτηση 3ου τέκνου καί αὐτῆς τῶν Καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων. Ὑπηρέτησε, ἐπίσης, ἐπὶ μία τριετία ὡς Συνεργάτης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στή θέση τοῦ Διευθυντῆ Κατηχήσεως καί Διευθυντῆ τῆς Σχολῆς Κατηχητῶν καί τοῦ Φροντιστηρίου Ἐπιμορφώσεως Κατηχητῶν. Διετέλεσε παραγωγός ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τό 2006 ἐξελέγη καί χειροτονήθηκε Μητροπολίτης Σισσανίου καί Σιατίστης. Ἰδιαίτερη μέριμνά του ὑπῆρξε ἡ καλλιέργεια τῶν ἱερατικῶν καί μοναχικῶν κλήσεων. Συνέγραψε βιβλία καί δημοσίευσε ἄρθρα στόν ἡμερήσιο καί ἐκκλησιαστικό περιοδικό τύπο. Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τήν 19^η Ἰανουαρίου 2019.

Μητροπολίτης Γλυφάδας,
Ἑλληνικοῦ, Βούλας,
Βουλιαγμένης καί Βάρνης
κυρός Παῦλος
1943 - 2019

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρνης κυρός Παῦλος Τσαούσογλου γεννήθηκε στήν Ἑρμούπολη τῆς Σύρου τό 1943. Χειροτονήθηκε Διάκονος τό 1966 καί Πρεσβύτερος τό 1969. Πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν καί τῆς Νομικῆς Σχολῆς τῆς Θεσσαλονίκης, μετεκπαιδεύτηκε στίς Η.Π.Α. στήν Κοινωνιολογία, Ψυχολογία καί Συμβουλευτική Advisory. Ὑπηρέτησε ἐπὶ 36 ἔτη ὡς Ἱεροκήρυκας τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Νικοπόλεως καί Πρεβέζης καί Νικαίας, καθὼς καί τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου καί τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἀνέπτυξε ἐπὶ 27ετία πολυποικίλη ποιμαντική δράση στίς φυλακές καί συμμετείχε σέ σχετικά συνέδρια στήν Ἑλλάδα στήν Εὐρώπη, ἀλλὰ καί διεθνῶς ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐργάσθηκε ἱεραποστολικά ἐπὶ μία δεκαετία στήν Ἀφρική. Διετέλεσε καθηγητής στήν Ἰδιωτική καί Ἐκκλησιαστική Ἐκπαίδευση καί Διευθυντής ἐπὶ δωδεκαετία τοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ἀπό τό ἔτος 1999 Ἠγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη. Διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Τό 2002 ἐξελέγη καί χειροτονήθηκε πρῶτος Μητροπολίτης τῆς νεοσυσταθείσης τότε Μητροπόλεως. Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τήν 19^η Φεβρουαρίου 2019.

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς νύπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. 1α' 29)

Ἀπό 1-10-2018 ἕως 31-12-2018 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἑξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τοὺς:

Schur Flexibles ABR ABEE 4.000 • Ἀνδόνη Ἀθανάσιο 20 • Ἀναγνωστοπούλου Ἀργυρή 30 • Ἀναστασίου Ζωή 50 • Ἀνδρεαδάκη Δήμητρα 100 • Ἀνταληόπουλο Γεώργιο 100 • Ἀντωνάτου Παρασκευή 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5109) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5091) 1987 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4704) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4829) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4955) 30 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1840) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3433, 4134, 4657, 5068) 120 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4536) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4130) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1855) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4529) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4143) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3449, 3450, 4670, 4671) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3423) 1.500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4138, 5056) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3448, 4653, 4675, 5099) 200 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1829) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1834) 25 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1835) 60 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1838) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5079) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5083) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5102) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4141) 20 • Ἀνώνυμο

(Γ.Ε. 4774) 400 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1845) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3443) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3435) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3425) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4658) 100 • Ἀποστόλου Ἀθηνᾶ 2.500 • Ἀσημάκη Γεωργία 10 • Βάκρο Γεώργιο 150 • Βαμβούκη Ἠλέκτρα 5 • Βασιλοπούλου Σοφία 120 • Βεηλούδιο Εὐάγγελιο 20 • Βέττα Γεωργία 80 • Βηλᾶκη Ἀργυρώ 40 • Βιηλιώτη Μαρία 50 • Βηλασοπούλου Βασιλική 50 • Βούζαλη Θεόδωρο 5 • Βουτετάκη Γαρυφαλλιά 50 • Γαβριήλ Μαρία 70 • Γαυρίδου Σοφία 100 • Γερομόσχου Ἐλένη 10 • Γεωργίου Παντ. 100 • Γεωργοῦ Μάρκο 50 • Γεωργουλιέα Ἀνδρέα 10 • Γιαμνιαδάκη Νικόλαο 100 • Γιαννοπούλου Παναγιώτα 48 • Γκαραβέλα Δήμητρα 100 • Γουργουρά Ἀγγελική 20 • Γραμματικὰκη Σοφία 50 • Δανιηλίδη Χρῆστο 5 • Δάρρα Σταυρούλα 20 • Δεληγιώργη Κων/νο 60 • Δημητρίου Νίκη 75 • Δοκμετζόγλου Ἐλισάβετ 50 • Δούγαλη Παναγιώτη 50 • Δρακάκη Μαθ. 100 • Δρακουλάκη Μενέλαο 150 • Δρόσο Ἀθανάσιο 10 • Εὐθυμίου Γεώργιο 100 • Ζερβάκο Παναγιώτη 20 • Ζηλιανᾶκη Ἐλένη 50 • Ζουμπουλόγλου Χρυσσαυγή 50 • Ἡλιοπούλου Γεωργία 50 • Θαλασέλη Παναγιώτη 200 • Θεοφιλο-

πούλου Ἀθανασία 10 • Θηβαίου Δ. 15 • Θηρεσία 65 • Κακαράτζα Ἀντώνιο 30 • Καλλιλιά Ἀναστάσιο 100 • Καλόξυλο Εὐάγγελιο 100 • Κανέλλου Παρασκευή 100 • Καπλίκη Δημήτριο 30 • Καραβάνη Εὐστράτιο 60 • Καραγκούνη Παρασκευή 50 • Καραμπερόπουλο Δημ., 50 • Κατατάσιου Ἀννούλα 100 • Κηπουροῦ Βασιλική 100 • Κολλιοῦ Κων/να 100 • Κοσκιέρη Hoenen Θωμαῖς 25 • Κοσμά Δημήτηρ καί Γεωργία 50 • Κουινάκη Ἰουλίττα 100 • Κουπαράνη Στέργιο 46 • Κουράφα Χριστίνα 150 • Κουτᾶ Ἀλέξανδρο 5 • Κουτουμᾶνο Δημήτριο 100 • Κουτσογιάννη Δ. 160 • Κρίτσα Σταυρούλα 50 • Κωνσταντινίδη Γεώργιο 32,5 • Κωνσταντινίδη Εὐάγγελιο 500 • Κωνσταντινίδου Ἐλεοῦσα Μαρία 50 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 60 • Κωτουζᾶ Εὐανθία 40 • Λαῖνᾶ Θεοδώρα 150 • Λεβεσᾶνο Νικόλαο 100 • Λιβιεράτου Δήμητρα 50 • Λυκούργου Πηνελόπη 50 • Μακρῇ Κων/να 20 • Μακρῇ Φιλαρέτη 100 • Μακρίδου Νίνα 40 • Μάνου 50 • Μαντζίνη Γεώργιο 25 • Μαργέλη Περικλῆ 200 • Μαρσέλιο Σωτήριο 25 • Μηλίτη Γεώργιο 50 • Μορφωνιό Κων/νο 50 • Μούητο Γεώργιο 10 • Μπαμπαρούτση Ἰωάννη 40 • Μπαράκου Εἰρήνη 50 •

Τυπική εικόνα Άφρικανής μητέρας, που μεταφέρει με τον παραδοσιακό τρόπο τό παιδί της στην πλάτη και αντίκειμενα στο κεφάλι

Μπαρσάκη - Λέρτα Φωτεινή 20 • Μπινιάρη Κων/νο 50 • Μπινίκο Νίκο 10 • Μπουζάνη Σοφία 50 • Μπουλούκου Κλεοπάτρα 30 • Νικοηαΐδου Έλένη 50 • Νούση Στυλιανό 100 • Όμιλο Έξωτ. Ίεραποστολής 1.700 • Παναγιωτόπουλο Γεώργιο 200 • Παναγιωτόπουλο

Γεώργιο 35 • Πάνου Κυπριανό 100 • Πανούση Αικ. 30 • Παντζοπούλου Άδαμαντία 100 • Παπαδάκη Χρήστο 100 • Παπαευθυμίου Ζωή 60 • Παπανικολάου Ίωάννη 20 • Παπαϊωάννου Άγγελική 50 • Παππά Βασιλική 100 • Παρτάλη Έλυσάβετ 60 • Πασχαλίδη

Άναστάσιο 20 • Πατουνά Έμ. 120 • Πάτση Παναγιώτη 20 • Πατσογιάννη Δημήτριο 100 • Περισσώρη Κων/νο 100 • Πετρόπουλο Φώτιο 101 • Πηλακουση Άθ. 30 • Πολεμικό Σωτήριο του Έμ. 310 • Ραπατζίκου Αικ. 10 • Ριζάκη Στέργιο 60 • Ρίζο Κωνσταντίνο 100 • Ρουσέλη Δημήτρα 300 • Σαμιώτη Ζωή 100 • Σαραβάνου Βασιλική 100 • Σαρίδου Βηθλεέμ 500 • Σαχινίδου Σταυρούλα 20 • Σκορδιλάκη Εύαγγελία 200 • Σολιδάτο Εύαγγελο 100 • Σολωμωνίδου Άνδρομάχη 30 • Σπαντιδάκη Βλ. 500 • Στάθη Αικατερίνη 20 • Σταματοπούλου Ρούσσου Άρτεμις 60 • Σταυρόπουλος Ί. και Συνεργάτες 500 • Στουγιαννάκη Λίτσα 25 • Σύλλογος «Η ΑΓΙΑ ΣΚΕΠΗ» 200 • Συμεωνίδου - Δέδε Έλένη 30 • Ταταράκη Εύαγγελία 120 • Τζιντζιο Γεώργιο 80 • Τζιντζιου Όλγα 30 • Τζιρίτη Κωνσταντίνα 1.000 • Τηγάνη Παναγιώτη 10 • Τραϊκάκη Σπυριδωνα 50 • Τσαβού Μαργαρίτα 100 • Τσαμαρδού Τρισεύγενη 10 • Τσελεπατιώτη Εύαγ. 200 • Τσικαλάκη Καθολική 100 • Τσιρώνη Μαρία 101 • Τσίτουρα Απόστολο 30 • Ύφαντη Ίωάννη 60 • Φιλ. Σωματείο «Ο ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ» 400 • Φιλιώτη Σπυριδωνα 5 • Φούγια Κων/νο 300 • Φραγκουλόπουλο Ευστράτιο 50 • Φωτιάδη Γεώργιο 50 • Φωτόπουλο Φώτιο 500 • Χαμακιώτη Σωτήριο 100 • Χαμουρούδη Λαμπρινή 30 • Χαρηλαμπίδου Μαρία 20 • Χατζηγεωργίου Αικ. 40 • Χατζηκυριάκου Βασ. 50 • Χατζησταυρίδου Άναστασία 40 • Χριστόπουλο Παν. 100 • Ψαράκη Γεώργιο 100 • Ψαρουδάκη Παναγιώτα 50.

Επιμέλεια: Εύαγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Επίσκοπος Κισούμου καί Δυτικής Κένυας κυρός Άθανάσιος 1971 - 2019 Επιμέλεια Γ. Έ. Ι.	2
Η συμβολή του Άρχιμ. Χρυσοστόμου Παπασαραντόπουλου στήν Ίεραποστολική προσπάθεια του Πατριαρχείου Άλεξανδρείας † Ο Κινσάσας Νικηφόρος	3
Θυρανοίξια Ίερου Ναού στήν Άνατολική Τανζανία Άπό τήν Ίερά Μητρόπολη Είρηνουπόλεως	8
Ο Μητροπολίτης Κορέας στήν Άνώτατη Έκκλησιαστική Άκαδημία τής Άθήνας	9
Η Ίεραποστολική διάσταση τής αγάπης † Ο Κορέας Άμβρόσιος	10
Κορεάτικη παροιμία	12
Ένθρόνιση του πρώτου Μητροπολίτη Κανάγκας κ. Θεοδοσίου Άπό τό Πατριαρχείο Άλεξανδρείας	13
Ένας Ίαπωνας δίχως σχιστά μάτια. Νικόλαος Κασάτιν, ό ευαγγελιστής των Ίαπώνων Νικόλαος Γ. Τσιρέβελλος	14
Ο Άγιος Γερμανός τής Άλάσκας Μ.Σ.Π.	16
Έβδομάδα Έξωτερικής Ίεραποστολής	21
Νέα έλπίδα προβάλλει - Νεόφυτη Τοπική Έκκλησία - Νέος Επίσκοπος καί Ποιμένας Πρωτοπρ. Άντώνιος Μπαφαηούκος	22
Έκδήλωση τής Ίερας Μητροπόλεως Κίτρους, Κατερίνης καί Πλαταμώνος γιά τήν Ίεραποστολή στήν Τανζανία Άπό τήν Ίερά Μητρόπολη Κίτρους	25
Οικονομική συμβολή του Γρ. Έξωτερικής Ίεραποστολής	26
Οι μακαριστοί Μητροπολίτες Σισανίου κυρός Παῦλος (1947-2019) καί Γλυφάδας κυρός Παῦλος (1943-2019)	28
Δωρητές Ευάγγελος Δ. Ζουρδούμης	29
Έξωφυλλο - Όπισθόφυλλο: Χαρακτηριστικές εικόνες από τήν αφρικανική καθημερινότητα	

Πάντα τά έθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Έτος ΔΗ', τεῦχος 149, Ίαν. - Φεβρ. - Μαρτ. 2019
Τριμηνιαίο ιεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεί μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ιεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ένημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρακτηριστικά.

Ίδιοκτήτης: Άποστολική Διακονία τής Έκκλησίας τής Έλλάδος - Ίωάννου Γενναδίου 14 - Άθήνα 115 21.

Έκδόσης-Διευθυντής: Ο Έπίσκοπος Φαναρίου κ. Άγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τής Άποστολικής Διακονίας τής Έκκλησίας τής Έλλάδος, Ίασιου 1, 115 21 Άθήνα.

Ίδρυτής: Ο Άρχιεπίσκοπος Τυράνων καί πάσης Άλβανίας κ. Άναστασιος, Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος.

Σύνταξη - Έπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφείο Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς τής Άποστολικῆς Διακονίας.

Έπιστολές - Έμβλήματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Άποστολική Διακονία, Ίω. Γενναδίου 14 - Άθήνα 115 21 - Τηλ. 210-7272.315 - 316. Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Έσωτερικού	€ 5
Κύτρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λουίτες χώρες	€ 14
Γιά τούς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50
Τιμή τεύχους	€ 1,25

* Τό ποσό τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλά καί στή διαμόρφωση υπεύθυνης ιεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρήστος Κωβαῖος.

Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρυονερί Άττικής

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 38, No 149, Jan. - Febr. - March 2019

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21

Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας τῆς Άποστολικῆς Διακονίας τῆς Έκκλησίας τῆς Έλλάδος

საგზაო ტრანსპორტი
საინჟინრო-კონსტრუქციო სამსახური
საგზაო ტრანსპორტი
საინჟინრო-კონსტრუქციო სამსახური

